

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 5, 2010 • Vol. CI Nr. 148/149

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-04-10

PERIODICALS

Kauniečiai nenori antrų Valdovų rūmų

Buvo iškilęs pavojus, kad pilies atstatymas gali būti atidėtas net keleriems metams. ELTA nuotr.

Kaunas, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – Kaune lankęsis kultūros ministras Arūnas Gelūnas sako suprantąs dalies visuomenės norą romantizuoti praeitį, tačiau nemanąs, kad kažką būtina keisti ar griauti atstatant Kauno pilį. Gavęs piliečių skundų dėl jų nuomone, netinkamai atstatomos Kauno pilies, ministras gavo ir pilies atstatymu nepatenkintos draugijos patikinimą, kad antrų Valdovų rūmų Kaunui nereikia.

Pasak Kultūros paveldo skyriaus vyriausiosios specialistės Julijos Zaleckienės, šiuo metu jau baigti pirmiausiai numatyti atlikti statybos darbai. Iki projekto įgyvendinimo pabaigos, lapkričio 30 dienos, liko inžinierių sistemų įrengimo darbai. Jau atkurtas pietrytinis pilies bokštas, iš dalies atkurta rytinės šaulių galerijos dalis, ant kurios įrengta laiptinė ir apžvalgos aikštelė.

„Čia apsilankantys miestiečiai, turistai jau giria atstatytą pilį“, – tikino specialistė ministrą. Jos teigimu, nėra žinoma, kaip iš tikrųjų atrodė Kauno pilis, todėl ir jos istorinis

atkūrimas neįmanomas.

Prieš keletą mėnesių buvo iškilęs pavojus, kad pilies atstatymas gali būti atidėtas net keleriems metams, kadangi protestuotojai kreipėsi į Norvegijos ambasadą, išsakydami jai savo vertinimus.

Kauno pilies atstatymui didžiąją lėšų skirta iš Norvegijos finansinių išteklių, apie 15 proc. sudaro miesto savivaldybės lėšos. Savivaldybėje nuogausta, kad norvegai gali atšaukti savo sprendimą ir pinigų neskirti, tačiau taip neįvyko.

Keli garbūs amžiaus kauniečiai dėl pilies atstatymo yra protestavę prieš Kauno miesto savivaldybės pastatą. Piketuotojų teigimu, atstatant pilį turi lemti ne valdininkų, bet „tautos nuomonė“. Pilies įvaizdyje negali atsirasti jokių „modernizmų“, bet turi būti išsaugota istorinė tiesa.

Protestuotojai rašė skundus ir Seimo komitetui, ir Kultūros, ir Finansų ministerijoms bei kitoms institucijoms. Tačiau iš jų gavo atsaką ir specialistų patikinimą, kad Kauno pilies atstatymas yra teisėtas.

Vyriausybės prašoma papildomų lėšų

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija (URM) prašo Vyriausybės daugiau lėšų konsulinėms paslaugoms atlikti. Ministras Audronius Ažubalis teigia, kad dėl vykdomos taupymo programos ministerija neturi galimybių augant konsulinių paslaugų paklausai atitinkamai didinti diplomatinį atstovybių ir konsulinių įstaigų darbuotojų skaičių.

Ministerijos pranešime sakoma, kad pastaruoju metu išaugo vizų išdavimo ir kitų konsulinių paslaugų paklausa, darbo krūvi didina sudėtingesnę paso išdavimo tvarką.

„Papildomos lėšos leistų ne tik pagerinti užsienio ir Lietuvos piliečių aptarnavimą, bet ir surinkti daugiau konsulinių mokesčių“, – teigiama URM pranešime spaudai, kuriame cituojamas ministro atsakymas parlamentarui Petriui Auštrevičiui.

Pasak ministerijos, 2010 m. konsuliniam atstovavimui skirta 20,1 mln. litų, konsulinio mokesčio planuojama surinkti 31 mln. litų. Papildomi 3,4 mln. litų 2011 m. esą padėtų surinkti 6 mln. litų daugiau pajamų. Anot URM pranešimo spaudai, siekiant, kad nebūtų apsunkintas turistų ir verslininkų patekimas į Lietuvą, per pusę sumažintas reikalingų pateikti dokumentų sąrašas, kelionių organizatoriai vizų tarnyboms pateikia tik elektroniniu būdu užpildytus prašymus gauti vizą, todėl darbuotojams nebereikia suvedinėti duomenų į specialią programą. Be to, į Lietuvos ambasadas Baltarusijoje ir Moldovoje laikinai siunčiami papildomi konsuliniai pareigūnai.

Auga Lietuvos skolos tarptautinėms organizacijoms

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – Prieš ekonomikos krizę didžiosios skolų tarptautinėms organizacijoms naštos atsikračiusi Lietuva vėl klimps-ta į skolą. Skaičiuojama, kad šiemet narystės skolos gali siekti keliolika milijonų litų.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Justinas Karosas įsitikinęs, kad skolininkės dalia tarptautinėje arenoje Lietuvai

garbės nedaro. Siekiant atsikratyti skolų, esą derėtų pasvarstyti, ar never-tėtų atsisakyti narystės kai kuriose ne tokiose svarbiose organizacijose.

Užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje nurodomos 35 pagrindinės tarptautinės organizacijos, kurių narė yra Lietuva. Tarp jų – Jungtinės Tautos, Europos Sąjunga, NATO, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija, Tarptauti-

nis valiutos fondas, Europos Taryba, Interpolas, Pasaulinė pašto sąjunga ir kt. Be šių organizacijų, įvairios šalies institucijos yra prisijungusios dar prie maždaug 150 tarptautinių sąjungų, fondų, programų, projektų. Už dalyvavimą tarptautinių organizacijų veikloje šiemet Lietuva planuoja sumokėti apie 66,5 mln. litų narystės mokesčių. Trečdalis šios sumos bus skirta Šiaurės investicijų bankui.

V. Adamkus lankosi Gruzijoje

Viešėdamas Gruzijoje, kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma apsilankė Vilniaus skvere Tbilisyje. URM nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (Delfi.lt) – Prezidentas Valdas Adamkus vieši Gruzijoje. Buvęs Lietuvos vadovas apžiūri, kaip vykdomi iš Lietuvos pinigų finansuojami projektai. Jis lankėsi Etnografijos muziejuje, bendravo su gyventojais. Buvęs Lietuvos prezidentas prisiminė 2008 m. rugpjūčio įvykius ir dar kartą sukriticavo Kremliaus politiką.

„Kai išgirdome, ką daro rusai mūsų šalyje, nedelsiant susisiekiame su

kitu prezidentu. Aš pasakiau, pasaulis turi sužinoti apie agresiją. Mes suprantame, ką reiškia būti okupuotiems, nes Lietuva kentėjo okupaciją 50 m. Atvykome į Tbilisį palaikyti jūsų sunkiomis akimirkomis. Deja, nepaisant mūsų pastangų, tarptautinė visuomenė kol kas nepajėgti spausti Rusijos“, – teigė V. Adamkus.

V. Adamkus ketina apžiūrėti Kašūrių miesto biblioteką, kurios atstatymą finansiškai parėmė Lietuva.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. A. Mamontovo koncertas Rytinėje pakrantėje (p. 2)
- Ką Vakarams veikti Afganistane? (p. 3, 9)
- K. Girniaus skiltis (p. 3, 9)
- Vilniuje rinkosi pasaulio bendruomenių vadovai (p. 4-5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Kun. Joniko kunigystės šventė Detroit, MI (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- Upninkų bažnytkaimis (12) (p. 9)
- Šviesi padangė virš Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.61 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kaip dažnai šiomis dienomis pasitaiko, kuriam nors Lietuvos sportininkui laimėjus aukščiausius apdovanojimus, vienu sakiniu ar ir daugiau prabylama ir apie tų sportininkų gundymą ar gundymą tapti kurios nors kitos valstybės piliečiu(te). Taip nutiko ir Živilei Balčiūnaitei, kuri Europos lengvosios atletikos čempionate tapo moterų maratono laimėtoja. Sugrįžusi į Lietuvą bėgikė atviravo: „Tuomet man buvo 22-eri metai – tada nieko negavau iš valstybės, tad galvojau priimti JAV arba Liuksemburgo pilietybę. (...) Tačiau kai Los Angeles atbėgau trečia, valstybė pradėjo padėti“, – prisiminė Ž. Balčiūnaite. Iš šių kelių sakinių sunku suprasti, ar paramos nesulaukusi sportininkė pati ieškojo kelių tapti kitos valstybės piliete ar ją susirado minėtos JAV ir Liuksemburgo valstybės atstovai. Paliekant nuošalyje moralinę tokio pasirinkimo dilemą, belieka pasidžiaugti, jog lietuvės ketinimai netapo realybe.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

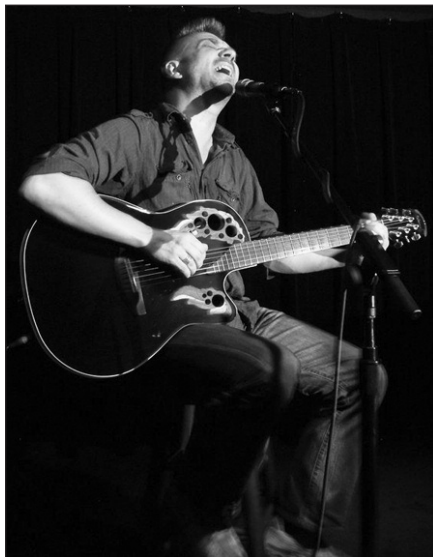
rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

WASHINGTON, DC

Andrius Mamontovas.

Živilė Ilgauskaitė, Andrius Mamontovas ir Aistė Mackevičiūtė-Ray.

Aistės Mackevičiūtės-Ray nuotr.

Kai kurios vertybės nesikeičia

Sekmadienio vakarą į Washington, DC klubą „Black Cat“ susirinkę Andriaus Mamontovo gerbėjai nebuvo nuvilti. Nors ir retai Amerikoje bepasirodantis „lietuviškasis Bono“ (taip jis buvo vadinamas žinomo klubo tinklalapyje ir reklamose) sugėbėjo įkvėpti labai unikalią grupę gerbėjų – nuo labai jaunų, įnirtingai plojusių žiūrovų, iki vyresnės kartos muzikos mylėtojų, nostalgikškai pritarusių seniai įsimintoms Mamontovo dainoms. Manau, ne vienas vakaro dalyvis sutiks, jog didelė Andriaus žavesio dalis yra jo šiltas klausytojo priėmimas, natūralumas ir

paprastumas. Na, ir aišku neįtikėtinas talentas, vėl ir vėl užkariaujantis jaunų ir senų gerbėjų širdis.

Sausakimša koncerto salė įsisiūbavo ne iš karto. Atrodo, kad washingtoniečiai buvo šiek tiek primirę, ką reiškia šėlti lietuviškame koncerte, juk pas mus tokie renginiai – tikra retenybė. Tiesą sakant, ne vienas vakaro dalyvis, įskaitant Andrių, minėjo: „Reikėtų dažniau.“

Suskambus tokiomis jau klasika tapusioms dainoms „Jūreivio daina“ salė pašėlo. Iškeltų rankų miškas ir nuoširdus susirinkusiųjų pritarimas ar tiesiog dainavimas kartu su at-

likėju padėjo sukurti neįtikėtiną nuotaiką.

Pasibaigus koncertui Mamontovas, kaip ir pridera, buvo iškvieistas atgal į sceną, šį kartą jis padovanojo dar du savo kūrinus: „Saulės miestas“ ir „Laužo šviesa“. Visų veiduose atsispindėjo nostalgija, ir, manau, net prieš suskambant paskutiniams akordams, mes jau pradėjome laukti atlikėjo ir vėl sugrįžtant.

Aistė Mackevičiūtė-Ray
Specialiai „Draugui“
iš Washington, DC

Koncerto metu vyravo puiki nuotaika.

Artūro nuotr.

KĄ VAKARAMS VEIKTI AFGANISTANE?

MYKOLAS DRUNGA

Ar Vakarų kariams reikia pasilikti Afganistane? Ir už ką ir dėl ko ten kariauti? Jungtinių Amerikos Valstijų ir Vakarų Europos spaudoje šiuo klausimu pasigirsta įvairių nuomonių. Štai keletas iš jų.

Heidelbergo dienraštis „**Rhein-Neckar-Zeitung**“ rašo, jog „olandai yra pirmieji Vakarų kariai, kurie visam laikui traukiasi iš Afganistano. Kitos valstybės, kaip antai Kanada, jau pareiškė seksiančios olandų pavyzdžiu. Kuo mažiau šalių liks Afganistane kariauti, tuo daugiau ir Vokietijos vyriausybė jus spaudimą iš ten ištraukti Bundesvero karius. Tuo labiau, kad vis mažiau vokiečių įsitikinę, jog ten ginama mūsų [t.y., vokiečių] laisvė“, – rašo Heidelbergo laikraštis ir dar priduria, jog „net pačios Jungtinės Amerikos Valstijos abejoja, ar Afganistane įmanoma karinė pergalė“.

Vis dėlto kitas Vokietijos laikraštis, Hageno „**Westfalenpost**“ smerkia Nyderlandų nutarimą atitraukti savo dalinius. Girdi, tiesiog „baisu, kad olandai išveda savo kariuomenę pačiu nepalankiausiu metu. Juk karo veiksmai Afganistane išgyvena pačią sunkiausią savo ligi šiol patirtą krizę. Užtat olandų pasiūlymas ypač sunkiai smogia. Kaip tik dabar žūt būt reikėjo aljanso narių susiklausymo ir ištvėrmės. Todėl šis pasitraukimas – visiškai klaidingas ženklas, o Talibanas tik džiūgauja dėl vakariečių pavargimo kariauti“.

Frankfurto „**Allgemeine**“ piktinasi, kad „įtakingi sluoksniai Pakistane mano, jog palaikydami Talibaną jie pasitarnauja teisėtiems nacionaliniams interesams. Jų šalyje vykdomas teroras turėtų juos pamokyti kitaip“.

Anot Londono dienraščio „**Independent**“, gerai, kad Britanijos ministras pirmininkas David Cameron „pasisakė tema, kuri jau kelerius metus kelia apmaudą britų ir amerikiečių slaptosioms tarnyboms“ – tai menami Pakistano saugumo ryšiai su Talibanu. Susitikdamas su į Londoną atvykusiu Pakistano prezidentu Asif Ali Zardar, Cameron „turėtų nepalikti abejonių, kad jo pareiškimai buvo skirti agresyviems Pakistano kariuomenės ir saugumo sluoksniams, o ne Zardar vadovaujamai civilinei vyriausybei. Cameron taip pat turėtų suprasti daugelio pakistaniečių nepasitenkinimą tuo, kad jų šalis Vakarams dažnai naudinga tik kaip taranas prieš Talibaną“.

Pakistano Lahorės miesto dienraštis „**Nation**“, pasipiktinęs Cameron pareiškimais, teigia, kad „šiomis aplinkybėmis prezidento Zardar apsilankymas Jungtinėje Karalystėje neturi prasmės. Kelionė ne tik per brangi tokiu laiku, kai šalis kenčia nuo potvynių, bet jos atsisakymas parodytų, kad Pakistanas nesitaisksto su pažeminimais, o prezidentas parodytų, kad jis savo tauta rūpinasi“.

Pasak Paryžiaus dienraštis „**Figaro**“ mano, jog „ryšiai tarp Talibanų Afganistane ir Pakistano saugumo tarnybų niekada nenutrūko.

Pakistanas žaidžia dvigubą žaidimą, kadangi akivaizdu, jog Jungtinių Amerikos Valstijų vadovaujama koalicija vieną dieną iš Afganistano pasitrauks“.

Pasak Kabulo dienraščio „**Daily Outlook**“, „kaip didžiausioji pasaulio demokratija ir atominė galybė, Indija turėtų priimti daugiau atsakomybės už taikos paieškas. Kartu stipriau įsitraukti turėtų ir Pakistanas. Tai galioja ne tik kovai su terorizmu savame krašte, bet ir tam, kad jis būtų įveiktas Afganistane. Taikos nebus įmanoma pasiekti be šimtaprocentinio Indijos ir Pakistano bendradarbiavimo“, – rašo Kabulo anglakalbis laikraštis.

Pačioje Amerikoje irgi verda diskusijos, kiek ir ar iš viso dar reikia kovoti Afganistane. Politologė Taylor Marsh savo tinklaraštyje „**Blog: Taylor Marsh**“ teigia, jog karą tęsti reikia – ir būtent kaip tik dėl to, kad talibai žiauriai elgiasi su moterimis. Anot T. Marsh, „žmogaus teisės yra ir moterų teisės, o Afganistane ir vyksta „viena svarbiausių kovų istorijoje su spauda ir su prieš moteris nukreiptu smurtu“. Kaip rašo savaitinis žurnalas „**Time**“, „Afganistano moterims ankstyvas tarptautinių pajėgų pasitraukimas reikštų nelaimę“. Žurnalas tai pailiustruoja kraupiu mergaitei nukirstos nosies atvaizdu.

Viena Kanadoje užaugusi pabėgėlė iš Afganistano Mozhdah Jamalzadah, dabar į tėvynę sugrįžusi, pasakoja, kaip viena užsieniečių grupė pastebėjo, kad miestuose moterys vaikščioja šešiais žingsniais atsilikusios nuo savo vyrų. Tačiau Helmando provincijoje, kur talibai stipriausi, viena moteris ėjo šešis žingsnius į priekį nuo vyro. Užsieniečiai suskubo vyrą pasveikinti dėl jo šviesumo – ir sulaukė atsakymo, kad jis liepė žmonai vaikščioti priekyje tik dėl to, kad jie ėjo per minų lauką. Pasak M. Jamalzadah, dar gali prireikti 10–15 metų, kol Afganistano moterys tikrai galės vaikščioti greta vyrų. Tačiau tada visiems afganams bus geriau. „Kai kalbame apie moterų teises, kalbame ir apie vyrams svarbius dalykus – tiems vyrams, kurie nori matyti Afganistaną judantį į priekį. Jeigu taikos labai aukoji moteris, tai aukoji ir jas palaikančius vyrus ir šalį atiduoda fundamentalistams, kurie visas problemas ir sukėlė“. O pasak politikės T. Marsh, „Afganistane reikia kurti valstybę ir tempti kultūrą į XXI amžių. (...) Moterys padeda gerinti padėtį valstybėje, kai jos padaromos sprendimo dalimi. Padėties šalyje negalima pagerinti, nesuteikiant galių moterims“.

Taip savo tinklaraštyje rašo T. Marsh, o vienas komentatorius amerikietis, pagyręs jos pasisakymą už moterų teises, vis dėlto pareiškė nuomonę, kad „Afganistane nebeįmanoma laimėti. Mes ten įžengėme turėdami kelis tikslus. Mūsų kariai padėjo nuversti talibų vadovybę ir įsodinti H. Karzai. Mūsų kariai turėjo sugauti Osama bin Laden (ar atsimeinate jį?), bet čia mes pasidavėme. Nemanau, kad mūsų kariuomenė gali Afganistane sukurti valstybę. Pirmia, mumis nepasitiki. **Nukelta į 9 psl.**

Atsisakoma apsupties mentaliteto

KĘSTUTIS GIRNIUS

Premjeras Andrius Kubilius ir jo palyda praeitą savaitę praleido dvi savaitis keliaudami po „paskutinio Europos diktatoriaus“ tėvoniją. Toks žygis buvo visiškai neįsivaizduojamas prieš 2, 5 ar 10 metų.

Dar prieš metus Lietuvos užsienio politikos nekaltybės sergėtojai pik-tai smerkė prezidentės Dalios Grybauskaitės susitikimą su Baltarusijos prezidentu Aleksandr Lukašenka. Prezidentė esą išdavė vertybių politiką ir Lietuvos nacionalinius interesus. Tai, kad premjero išvyka buvo įvertinta kaip gana normalus reiškinys, rodo, kad įsitvirtina racionalus požiūris į Lietuvos vaidmenį pasaulyje, ir kad diplomatijos krypties pakeitimui pri-taria platus gyventojų sluoksniai.

Pagerėjo santykiai ir su didžiuoju kaimynu. Įtakingas ekonomistas ir politikologas Anders Aslund gal sutirštino spalvas, šią savaitę rašydamas, kad Rusijos santykiai su Baltijos šalimis niekada nebuvo tokie geri, kaip dabar. Tačiau neginčytina, kad įtampa tikrai atslūgo. Dabar daugiau dėme-sio skiriama problemoms spręsti, negu koneveikti vienas kitą, mažiau kalbama apie Rusijos keliamą grėsmę. Ne tik Aslund pažymėjo, jog nėra jokių ženklų, kad Rusija mėgino kurstyti neramumus per Latvijos ir Lie-tuvos ūkio krizę.

Normalesni santykiai nereiškia, kad visos problemos bus išspręstos ir kad nebeliks įtampos židinių. Dar uoliau bus stengiamasi rasti bendrą kalbą arba išvengti įtampos didinimo. Pagerėję santykiai suteiks Lietuvai galimybę vykdyti normalesnę užsienio politiką. Ilgą laiką Lietuva nepa-laikė aukštesnio lygio ryšių nei su Minsku, nei su Maskva, tad ir neturėjo priemonių šių valstybių politiką paveikti. Tiesa, kurį laiką Lietuvos diplo-matai uoliai kaišiojo pagalius į Europos Sąjungos (ES) pastangas susitarti su Rusija. Bet tokia politika negali tenkinti brandžios valstybės, juolab kad Lietuvos nesukalbamumas ir konstruktyvių pasiūlymų neturėjimas erzino jos partnerius.

Santykiai pagerėjo ne todėl, kad Baltarusija ir Rusija staiga pamilo Lietuvą arba nutarė, kad ji – itin šauni šalis. Baltarusijos flirtą didele dali-mi sukelia įtempti santykiai su Rusija. Minskas ieško kitų energetikos šal-tinių, tad ir mąsto apie naftos įvežimą per Klaipėdos uostą ir suskystintų dujų terminalo statybą. Susitarimas dėl bevizio režimo su Lietuva, taigi, ir su visa Šengeno zona, leistų Lukašenka per kitų metų rinkimų kampaniją didžiutis, kad jis atvėrė arba baigia atverti vartus į Vakarus.

Lietuva turi ko laimėti. Jai naudinga palaikyti Lukašenka pastangas atsiriboti nuo Maskvos. Politiškai savarankiška Baltarusija didintų Lie-tuvos saugumą, būtų ją sauganti buferinė valstybė, kuri, beje, neleistų Ru-sijai rengti tokių nerimą keliančių karinių pratybų kaip pernai metų „Za-pad – 2009“. Baltarusija yra svarbus prekybos partneris ir rinkta, kur Lie-tuvos įmonės gali sėkmingai varžytis. ES ūkiams vangiai atsisgaunant, eks-porto į Rytus svarba didės.

Lukašenka yra nuspėjamas. Neatmestina galimybė, kad jis bei Vla-dimir Putin įveiks tarpusavio antipatiją ir susitaisys. Bet ir tuo atveju Minskas neužmirš Rusijos spaudimo bei dujų tiekimo nutraukimo, tad to-liau sieks energetinio ir ūkinio nepriklausomumo. Tai vers ją kreiptis į Va-karų kaimynus. Lietuva turi stengtis išnaudoti šią galimybę, arba viena, arba bendradarbiaudama su Latvija ir Estija. Kiekvienu atveju nevalia grįžti į Valdo Adamkaus metų politiką ir tenkintis moralizuojančios stebė-tojos vaidmeniu.

Maskva pagaliau suprato, kad jos kovinga retorika ir mėginimai įbau-ginti kaimynus yra kontraproduktyvūs. Ilgą laiką NATO, tiksliau tariant, kai kurios jos narės, tvirtino, kad Rusija yra galima partnerė, tad nereikia kurti detalių planų, kaip apginti Baltijos kraštus nuo galimos jos agresijos. Karas Gruzijoje ir jau minėtos karinės pratybos pernai paskatino NATO pakeisti savo nuostatas. Baltijos valstybių gynybos planai sukurti ar ku-riami. NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen neseniai pa-reiškė, kad NATO turi planų apginti ir apsaugoti visus santarvės narius. Maskva turinti suprasti, kad tai – pagrindinė santarvės užduotis. Pasta-ruoju metu NATO demonstratyviai sustiprino karinį bendradarbiavimą. Šįmet tūkstančiai karių, dešimtys lėktuvų ir laivų dalyvaus bent keturiuose NATO karinėse pratybose, per kurias bus naudojama elektroninė žvalgy-bos įranga ir kita moderni technika. Vargu ar kada nors įsipareigojimas ginti Baltijos šalis buvo taip akivaizdžiai rodomas.

Rusijos užsienio politika tapo švelnesnė ir diplomatiškesnė. Ir ne tik Baltijos valstybių atžvilgiu. Maskva mažiau kišosi į Ukrainos prezidento rinkimus, ji nebekalba apie Gruzijos prezidento pašalinimą, taip pat atsi-sakė siųsti savo karius į Kirgiziją vietos neramumams nuslopinti. Gerina-mi santykiai su JAV. Akivaizdžiausias pavyzdys – nutarimas JTO balsuoti už griežtesnes sankcijas Iranui dėl jo branduolinės programos.

Nesutarimų ir problemų bus visada. Kol Lietuva reikalaus atlyginimo už okupacijos žalą, Rusija kaltins Lietuvą istorijos klastojimu. Įtampa gali padidėti, jei Rusija atkakliai siektų nupirkti „Mazeikių naftą“ arba jei Lietuva stengtųsi atimti dujotakių kontrolę

Nukelta į 9 psl.

Vilniuje buvo susirinkę pasaulio lietuvių bendruomenių vadovai

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Liepos 29–30 d. Vilniuje, Seimo Konstitucijos salėje, posėdžiavo iš 24 šalių suvažiavę Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) vadovai (iš viso šiuo metu yra 41 krašto bendruomenė, dar buriasi lietuviai Egipte, Izraelyje ir Meksikoje). Pasaulio lietuvius pagerbė ir kalbėjo LR Seimo pirmininkė Irena Degutienė, užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, šio departamento darbuotojai. Su invokacija į pasaulio lietuvius kreipėsi naujasis Lietuvos vyskupas Arūnas Poniškaitis.

Dalis PLB valdybos suvažiavime prie Lietuvos ir PLB vėliavos: (priekyje iš k.): Jūratė Caspersen (Šveicarija), Angelė Vaičiūnienė (Kanada), PLB valdybos pirm. Regina Narušienė, Dalia Henke (Vokietija), Vitalija Kolesnikova (Baltarusija); antroje eilėje: Antanas Rasiulis (Rusija), prel. Edmundas Putrimas, PLB atstovė Lietuvoje Vida Bandis, Petras Maksimavičius (Lenkija), Kęstas Pikūnas ir Kazachstano lietuvių atstovas Vitalijus Tvarijonas.

Dvi dienos praėjo įtemptai kalbant, o temos buvo labai racionalios: **Ko mes pageidaujame iš Lietuvos** (pirmininkavo Petras Maksimavičius, Lenkija). Prelegentai: Jūratė Caspersen (Šveicarija), Petras Maksimavičius, Antanas Rasiulis (Rusija), Gintaras Ručys (Vokietija) ir Angonita Wallis (Australija).

Kokių rūpesčių turi kraštų lietuvių bendruomenės (pirm. Dalia Henke, Vokietija). Prelegentai: Dalia Henke, Joana Kuraitė Lasienė (Kanada), Vitalija Kolesnikova (Baltarusija), Ruben Jose Repšys (Argentina) ir Gintautas Želvys (Rusija).

Kodėl neįtraukiame daugiau užsienio lietuvių į mūsų veiklą? Kas turi būti daroma siekiant pritraukti daugiau žmonių į Bendruomenės veiklą ir renginius? (pirm. Angelė Vaičiūnienė, Kanada). Prelegentai: Vytautas Maciūnas (JAV), Kęstas Pikūnas (PLJS, Jungtinė Karalystė), Ruben Jose Repšys (Argentina), Angelė Vaičiūnienė.

Kokios pagalbos reikia kraštų bendruomenėms dėl archyvų? – tema, kurią gvildeno Ramūnas Kondratas (JAV).

Tai buvo pirmosios dienos temos. Po pranešimų vyko pasisakymai ir diskusijos.

Liepos 30 d. svarstybų temos:

Ko kraštų lietuvių bendruomenės pageidauja iš PLB? (pirm. Antanas Rasiulis, Rusija). Prelegentai: Irena Gasperavičiūtė (Lenkija), Birutė Liuorytė Gambus (Prancūzija), Inga Minelgaitė (Islandija), An-

tanus Rasiulis, Jose Ruben Repšys (Argentina) ir Angonita Wallis (Australija).

Kaip išlaikyti „Pasaulio lietuvių“ žurnalą ir kaip jį platinti? (pirm. Aurelija Norienė, Belgija). Prelegentai: Regina Narušienė (JAV), Aurelija Norienė ir Audronė Škiudaitė („Pasaulio lietuvių“ redaktorė, Lietuva).

Ko PLB pageidauja iš kraštų LB? (pirm. Regina Narušienė). Prelegentai: Jūratė Caspersen (švietimas), Kęstas Pikūnas (jaunimas ir sportas), Petras Maksimavičius (specialūs projektai ir organizaciniai reikalai), Regina Narušienė (visuomeniniai reikalai ir finansai, kultūra), Aurelija Norienė (informacija ir PLB įvaizdis) ir prelatas Edmundas Putrimas (sielovada).

Antrajai dienos baigiantis buvo priimtos rezoliucijos: dėl geresnio PLB ir Lietuvos bendradarbiavimo; dėl balsavimo elektroniniu būdu parėmimo; dėl archyvų tvarkymui reikalingų nuostatų paruošimo; dėl PLB valdybos ir kraštų bendruomenių ryšių pagerinimo; dėl „Pasaulio lietuvių“ žurnalo popierinės versijos leidimo pratęsimo; dėl Lietuvos pilietybės išlaikymo. Jaunimas pasiūlė ir suvažiavimas įtraukė rekomendacijas: dėl alternatyvių finansų paieškos būdų kreipiantis į privatų verslą, nepasikliaujant vien Lietuvos pagalba; pa-

remti Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris 2013 m. vyks Jungtinėje Karalystėje ir kt.

Reikia pastebėti, kad pasaulio lietuvių labai atjaunėjo – tarp PLB vadovų suvažiavime buvo matyti daug jaunu, naujų veidų, jaunimas diskusijose buvo labai aktyvus. Apšnekėta daugelis dalykų, diskusijos viena tema vyko po keletą valandų.

Šiandien paskelbsime mintis iš pasisakymų tik pirmuoju klausimu: ko pasaulio lietuviai pageidauja iš Lietuvos? Detalesnį kitų temų svarstymą atidėsime netolimai ateičiai.

Viešnia, LR Seimo pirmininkė I. Degutienė, sveikindama suvažiavimo dalyvius, dalijosi nerimu dėl didelės emigracijos Lietuvoje: „Emigracija Lietuvoje yra viena skaudžiausių temų“, – sakė ji. O kaip rodo pastarojo meto statistika, emigracija iš Lietuvos šiuo metu yra didžiausia Europoje. „Skaudu, – sakė I. Degutienė, – bet jeigu žmonės turi daugiau galimybių rinktis, yra gerai; ir ta galimybė atsirado tik Lietuvai atkūrus nepriklausomybę. Lietuvos valstybė turi sudaryti sąlygas grįžti tiems, kurie nori grįžti. Tai ne tik valdžios, bet ir PLB garbės reikalas.“

Seimo pirmininkė kalbėjo ir pasaulio lietuvių labai aktyviai keliamą pilietybės išlaikymo tema. Ji pranešė, kad senojo Pilietybės įstatymo

galiojimas pratęstas iki 2011 metų, o naujasis, pradėtas svarstyti praėjusį pavasarį, atidėtas rudenii, nes nespėta prieiti prie vieningos nuomonės. Seimo pirmininkė pažadėjo, kad šio įstatymo svarstymą ji įtrauks į pirmųjų posėdžių dienotvarkę, kai Seimas pradės rudens sesiją rugsėjo pradžioje. I. Degutienės nuomone, jau prieš keletą metų buvo reikalingas referendumas tuo klausimu, siekiant pakeisti Konstituciją, taip šis klausimas jau būtų buvęs išspręstas. Anot jos, dabar koks įstatymo variantas bebūtų priimtas, jis vis tiek prieštarautų Konstitucijai.

Užsienio reikalų ministras A. Ažubalis pradėjo nuo JAV prezidento John Kennedy pasakytos minties ir sakė: „Negalima klausiti, ką man gali duoti Lietuva; klausimą reikia kelti: ką aš galiu duoti Lietuvai“. Ši mintis sujaukino ir tribūną išėjusią Šveicarijos LB pirmininkę Jūratę Caspersen, kuri pasakė, jog ji vis dėlto drįsta kelti tokį klausimą. Bet tai nėra reikalavimas, kalba eina ne apie pinigus. Tai – priekaištai nepakankamai skiriant dėmesio išėivijai. Prelegentės nuomone, buvo sunaikintos visos įstaigos Lietuvoje, dirbusios su išėivija.

Anot Petro Maksimavičiaus iš Lenkijos, pasaulio lietuviai reikalauja teisingumo, spartaus Lietuvos valstybės vystymo, moderninimo, saugumo stiprinimo. O kad lietuviai netenka Lietuvos pilietybės, nukenčia ne tik žmogus, bet ir valstybė.

Anot Rusijos LB, Krasnojarsko krašto pirmininko Antano Rasiulio, Sibiro lietuviai nieko nereikalauja iš Lietuvos, jie patys duoda – o tai yra genofondas, kuris į Lietuvą ateina per „Lietuvių namus“ – gimnaziją, kur mokosi lietuvių kilmės vaikai ir iš Sibiro. Tik gaila, kad Lietuvoje pasilieka ne visi vaikai – jie nespėja prisitaikyti Lietuvoje ir baigę mokyklą grįžta į Sibirą, o kai kurie patraukia toliau į Vakarų.

Ir Australijos LB pirmininkė Angonita Wallis sakė, kad jos krašto lietuviai iš Lietuvos nieko nereikalauja: jie pripratę patys duoti Lietuvai. Sudėtingesnis klausimas: ar užsienio lietuviai reikalingi Lietuvai? Į šį klausimą pati kalbėjo atsakė:

PLB ir PLJS vadovų suvažiavimo svečiai (iš k.): vyskupas Arūnas Poniškaitis, Seimo pirm. Irena Degutienė, užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. **Edvardo Vickun** nuotr.

tikriausiai ne. Kitas dalykas, jos nuomone, užsienio lietuviams gėda dėl kai kurių Lietuvos pareigūnų veiksmų, o Lietuvos pilietybės atėmimas yra nesuprantamas dalykas. Australijos lietuviai taip pat priekaištauja Lietuvos valstybei dėl to, kad krašte nėra nė vieno garbės konsulo; artimiausia atstovybė yra Japonijoje; lietuviai yra nepatenkinti, kad jie neturi lietuvių kunigo; jie pageidautų, kad jų jaunimas būtų kviečiamas į Lietuvą stažuotėms, kitomis progomis, kad geriau pažintų Lietuvą, ją suprastų ir pamiltų.

Anot Gintaro Ručio iš Vokietijos, tikėtis galima tik iš savęs paties. „Lietuvą be sienų kurkime mes patys, – sakė jis. – O kas valstybėje turėtų tvarkyti užsienio lietuvių reikalus, tai pačios Lietuvos reikalas.”

Aurelija Noris iš Belgijos patarė Lietuvos netapatinti su vyriausybe. Jos nuomone, pasaulio lietuvių organizacijai neetiška ir nesolidaru tikėtis iš Lietuvos finansinės pagalbos. „Ko labiausiai galime tikėtis – ekonomikos, švietimo gerinimo valstybėje, pilietinės visuomenės augimo. Reikia remtis savo pačių energija ir ištekliais”, – sakė ji. Aurelija pageidavo, kad užsienio lietuviams būtų teikiamos žinios ir ekspertizė, kad tęstųsi seminarai švietimo darbuotojams. Užsienyje reikalingos išlyginamosios klasės, nes vaikų lietuvių kalbos vartojimo lygis yra skirtingas. Aurelija

mano, kad užsienio lietuviams per mažai kalba apie save ir savo gerus darbus Lietuvos žiniasklaidoje, gal todėl tiek daug tarpusavio nesupratimo. Reikia daug daugiau rašyti į Lietuvos leidinius, tuo labiau, kad elektroninė žiniasklaida noriai spausdina išėivių straipsnius. Taip pat reikia daug aktyviau apie savo veiklą rašyti „Pasaulio lietuvių” žurnalui.

Ir Vytautas Maciūnas iš JAV pritarė, kad svarbiausia būtų Lietuvą matyti modernią ir turtingą valstybę ir dėmesio reikalauti ne išėivijai, bet Lietuvai.

Ernesta Žukauskaitė, Portugalijos krašto lietuvių vadovė, Lietuvos visuomenėje mato dar daug ksenofobijos ir pavydo: „Reiktų šviesti pačią Lietuvos visuomenę”, – sakė ji. Jos nuomone, Lietuvos lietuviai išvykusiems į užsienį pavydi, todėl yra tokie negeranoriški, bet ji tikisi, kad visuomenė augs ir apsisvalys nuo šių ydų.

PLB ir PLJS vadovų suvažiavimo metu veikė nuo praėjusio rudens po Lietuvą keliaujanti paroda, pasakojanti apie pasaulio lietuvių istoriją. Suvažiavimo dalyviai aplankė Valdo rūmus, surengė spaudos konferenciją.

Suvažiavimą rengė PLB atstovė Lietuvoje (atstovė Vida Bandis, administratorė Virginija Grybaitė), talkinant Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė sveikinasi su užsienio reikalų ministru Audroniumi Ažubaliu. Viduryje PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org arba dalia.cidzikaite@gmail.com

LAIKAS KEISTI RAŠINIŲ TURINĮ IR PUSLAPIŲ SKAIČIŲ

Perskaite Stasio Prakapo laišką „Draugo” 24 dienos laidoje sutiks su kai kuriomis autoriaus mintimis. „Draugui” reikia nustoti spausdinti „sieksninius” straipsnius, pilnus įvairios politikos, filosofijos, patarimų bei kritikos dėl valdymo formų Lietuvoje. Galvoti, kad rašiniams pakeisime Lietuvos valdžios galvojimą, yra tik rašančiųjų noras. Pakeitimus gali padaryti tik žmonės, gyvenantys Lietuvoje. Mes, išėivijos lietuviai, tikrai čia neturime galios.

„Draugo” redakcija turi atsižvelgti į vyresniųjų skaitytojų pageidavimus ir spausdinti daugiau lengvesnio

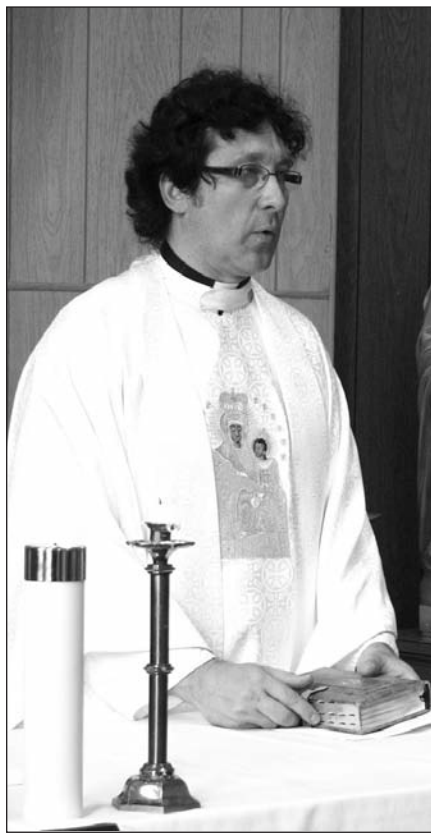
turinio rašinių.

Nesutinku su Prakapo nuomone, kad esame per daug prisiskaitę sibirinių bei partizaniškų straipsnių. „Draugas” šių straipsnių nedaug spausdina, o reiktų daugiau. Turime būti dėkingi tremtiniais ir partizanams už jų patirtas kančias, priešinantį okupantui, o mums esant tik įvykių stebėtojais. Juk tremtinių ir partizanų pasipriešinimai okupantui atvedė Lietuvą prie „Baltijos kelio” ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo.

Antanas Paužuolis,
Chicago, IL

DETROIT, MI

Kun. Gintaro Antano Joniko kunigystės šventė

Kun. Jonikui parapijiečių padovanota dovana – arnotas su Švč. Šiluvos Mergelės Marija.

Antano Strakšio nuotr.

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Š. m. sekmadienį, liepos 25 d., sukako 21 metai, kai Viešpats pašaukė kun. Gintarą Antaną Joniką į savo vynuogyną tarnauti Dievui ir žmogui (1989 m. liepos 25 d.). Tos šventės proga prieš šv. Mišias Šv. Antano parapijiečiai susirinko parapijos salėje pagerbti kun. Joniką ir padėkoti jam už jo pastoracinį darbą Šv. Antano parapijoje.

Prieš šv. Mišias vyko trumpa programa, kurią vedė parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys. Jis pasveikino kun. Gintarą jo kunigystės šventės proga. Toliau šių eilučių autorė perskaitė kun. dr. Kęstučio Trimako eiles „Kunigu būti”, prisegė klebonui baltą rožę. A. Strakšys padėkojo kun. Jonikui už jo tarnavimą „Antaninėje”. Mes džiaugiamės ir didžiujamės, kad ši nedidelė parapijelė, turinti arti 50 parapijiečių, vis dar gyvuoja, į ją įstojo net septyni nauji parapijiečiai! Turime gerą ir pareigingą dvasiškį, tad galėsime toliau gyvuoti bei atšvesti mūsų parapijos šimtmetį! Šios šventės proga kun. Joniko laukė staigmena – jis galėjo tiesiogiai telefonu pasikalbėti su Lietuvos vyskupų konferencijos delegatu užsienio lietuvių katalikų sielo-

vadais prelatu Edmundu Putrimu iš Toronto. Prelatas pasveikino kun. Joniką jo kunigystės šventės proga ir palinkėjo toliau gražiai tarnauti Dievui, Bažnyčiai ir artimui, padėkojo už jo pastoracijos darbą Šv. Antano parapijoje ir Dievo Apvaizdos parapijoje (Southfield, MI), lietuviams Atlanta, Georgia ir Dainavos jaunimo stovykloje (Manchester, Michigan). Jis taip pat pasveikino visus parapijiečius.

A. Strakšys pranešė, kad jau turime kunigą ir kleboną, kuris užsitarnavo turėti savo nuotrauką prie visų buvusių mūsų parapijos klebonų nuotraukų, kabančių ant parapijos salės sienos. Jis atidengė kun. Joniko naujai įrėmintą nuotrauką, pakabintą šalia a. a. kun. Ričardo Repšio (už kurio pirmąsias mirties metines Mišios buvo aukojamos tą dieną). Toliau „mūsų” Regina iškilmingai įnešė į salę ir įteikė kun. Gintarui visų parapijiečių vardu dovanotus specialiai pasiūtus ir išsiuvinėtus Švč. Šiluvos Mergelės Marijos liturginius rūbus – arnotą ir stulą bei atviruką su visų parapijiečių parašais.

Nustebęs ir giliai sujaudintas savo parapijiečių dosnumo ir dėmesio, kun. Jonikas tarė padėkos žodžius. Jis padėkojo šios parapijos bendruomenei už nuolatinį dosnumą ir paramą. Jis visuomet čia jaučia šeimynišką šilumą ir žmonių gerumą. Visuomet prisimena savo parapijiečius. Kun. Jonikas padėkojo už gautas dosnias dovanas: prieš porą savaitių Kunigų metų užbaigimo proga auksinį Šv. Antano medalioną su užrašu „Šv. Antano par. 2010 A.D.” ir dabar 21 metų kunigystės šventės proga gautus Švč. Šiluvos Mergelės Marijos liturginius rūbus. Kun. Jonikas pranešė, kad gavo patvirtinimą iš Šiaulių arkivyskupo Eugenijaus Bertulio, kad jis Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijose tarnaus ne trejus, bet šešerius metus. Džiaugiamės išgirdę šią džiugią naujieną!

Sveikiname mūsų kleboną kun. Joniką kunigystės šventės proga šiais žodžiais: „Tegul gerasis Dievulis Jus apdovanoja Jo gausiomis malonėmis už Jūsų ištikimą tarnystę Dievui ir žmogui. Nepalikite mūsų. Su meile ir malda taria ‘Antaninės’ parapijiečiai.”

Po šios trumpos, bet įspūdingos programos visi dalyviai perėjo į koplyčią, kur buvo aukojamos šv. Mišios už a. a. kun. Ričardą Repšį jo pirmųjų mirties metinių proga bei už kun. Joniką, jo kunigystės šventės proga. Mišias užprašė parapijiečiai.

MARGUTIS II

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Apsilankykite internetinėje „Draugo” svetainėje www.draugas.org

Valstybės parama Bažnyčiai – 2 mln. litų

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (DELFI.lt) – Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė uoliai vykdo turto grąžinimo Bažnyčiai politiką. Naujusias to pavyzdys – pastatas Šv. Jono g. 9, Vilniaus senamiestyje, netoli Vilniaus universiteto ansamblio, tarp Universiteto ir Pilies gatvių. Vyriausybės įpareigota, turtą Vilniaus arkivyskupijai grąžins sostinės savi-valdybė.

Arkivyskupijai grąžinamas ne visas jai istoriškai priklausantis plotas. 2007 m. Bažnyčia atgavo dalį šio pastato (apie 90 kv. m), dabar jai bus grąžinta dar 59 kv. m pastato rūsyje. Bažnyčiai turėtų atitekti ir dar apie 600 kv. m šio pastato, tačiau ši namo dalis jai nebus atiduota. Valstybė ryžosi išpirkti likusią namo dalį ir už ją arkivyskupijai sumokėti net 2,26 mln. litų.

V. Milėnas teigė, esą likusios namo dalies Bažnyčiai nebuvo galima grąžinti, mat ten yra butai, gyvena žmonės. „Vyriausybė tam specialiai skirs lėšų. Mes, kai tas lėšas gausime, jas atiduosime Bažnyčiai. Čia nebus išleistas nė vienas savivaldybės litas“, – kalbėjo Vilniaus administracijos vadovas.

Bažnyčiai valstybės milijonų veikiausiai reikės palaukti. Pinigai į kurijos sąskaitą kelias keletą metų. „Jeigu kalbame apie piniginių žalos atlyginimą, tai ji pradama mokėti po penkerių metų, ir ne vėliau kaip per 25 metus turi būti sumokėta“, – sakė ministro pirmininko tarnybos Visuomenės informavimo departamento direktorė Lina Karsokaitė.

Tai jau antras kartas, kai arkivyskupijai už patalpas šiame pastate atiduodamas kitas valstybės turtas. Prieš trejus metus Vyriausybė atkūrė Bažnyčios nuosavybės teises į dalį šio namo, tačiau Kurijos prašymu patalpos buvo išmainytos. Patalpas, kurių vertė, Vyriausybės pasamdytų specialistų nuomone, tuo metu siekė apie 650,000 litų, Bažnyčia išmainė į Valstybinio žuvininkystės tyrimų centro patikėjimo teise valdytą nekilnojamojį turtą Ignalinos rajone, Gaveikėnų kaime. Už dalį pastato sostinės senamiestyje kurija gavo daržinę, dvi lėptjūves, stoginę, gyvenamąjį namą, tvartą ir netgi į saugomų paveldo objektų sąrašą įtrauktą vandens malūną. Dabar sodyba Gaveikėnų kaime tapo kone prabangia poilsia viete.

Kaune mirė per audrą sužeistas čekų skautas

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (Alfa.lt) – Čekų dviratininkų drama, kai ant nuo audros besislepiančių žmonių užgriuvo apleistas pastatas Kauno rajone, virto tragedija – gydytojams nepavyko išsaugoti sunkių sužalojimų patyrusio devyniolikmečio. Jaunuolio gyvybė užgeso rugpjūčio 4 d. Neurochirurgijos skyriaus reanimacijoje.

Tuo tarpu likusių sužeistųjų būklė kol kas stabili, juos ruošiamasi pervežti į Čekiją. Čekų dviratininkai nukentėjo, kai sugriuvo audros neatlaikęs avarinės būklės pastatas, kuriame slėpėsi turistų grupė. Į Kauno

klinikas buvo atgabenti 9 sužeistieji nuo 17 iki 19 metų. Keturi jų – paguldyti į reanimaciją, o vienas netrukus išleistas gydytis į Čekiją.

Iš viso per nelaimę nukentėjo 11 dviratininkų, kurių 8 – nepilnamečiai. Lengvai sužeisti ir stabilios būklės čekai išsiųsti į tėvynę, tačiau likusių dviratininkų būklė – per sunki pergabnimui. Jaunuoliai gydomi dėl kojų, dubens kaulų lūžių, galvos traumų, sumušimų.

Per liepos 25 dieną nutikusią nelaimę sugriuvusiame pastate slėpėsi 15 žmonių iš 24 dviratininkų grupės.

14-metė pradeda kelionę aplink pasaulį

Haga, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – 14-metė olandė Laura Dekker pradėjo savo kelionę jachta aplink pasaulį. Ji nori tapti jauniausiu žmogumi, kuris vienas apiplauks Žemės ru-

L. Dekker kelionė truks dvejus metus. ELTA nuotr.

tušį. Iš Den Osės uosto Zelando provincijoje dvistiebi paauglės jachta „Guppy“ pajudėjo Portugalijos kryptimi. Iki čia Laurą lydės jos tėvas, kad atliktų kai kuriuos techninius bandymus. Iš Portugalijos ji tada buriuos viena.

Praėjusią savaitę Midelburgo teismas leido merginai plaukti aplink pasaulį. Jos tėvams, kurie yra išsiskybę, grąžintos visos rūpinimosi dukterimi teisės. Prieš metus Utrecho teismas globoti mergaitę buvo pavedęs vaikų teisių tarnybai, nes jos tėvai rėmė jos planus plaukti aplink Žemės rutulį ir, teisėjų įsitikinimu, neįvertino pavojų.

Kad taptų jauniausiu žmogumi, apiplaukusi Žemės rutulį, L. Dekker turi sugrįžti iki savo 17-ojo gimtadienio 2012 metų rugsėjo 20 d. Kelionė truks maždaug dvejus metus.

Gegužę atitinkamą rekordą likus trims dienoms iki savo 17-ojo gimtadienio pasiekė australė Jessica Watson.

Tvarkyti žemės reikalus bus paprasčiau

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – Lietuvos kaimo gyvenamosiose vietovėse dar negražinta 81,700 ha žemės, miestuose – 13,600 ha žemės. Nuosavybės teisėms atkurti reikia apie 30 mln. litų. Nuo šių metų liepos 1 d. įsigaliojus naujiems Žemės įstatymo pakeitimams, valstybinę žemę visoje šalyje – kaimo gyvenamosiose vietovėse ir miestuose tvarko Nacionalinė žemės tarnyba (NŽT) prie Žemės ūkio ministerijos. Žemės tvarkymo ir administravimo darbai šiai valstybės institucijai atiteko panaikinus apskričių viršinkų administracijas.

„Pertvarkymo tikslas – sumažinti biurokratizmą, būti arčiau žmogaus, pagreitinti žemės reikalų sprendimą“, – pertvarkymų esmę

apibrėžė žemės ūkio ministras Kazys Starkevičius.

Iki šiol visus su žeme susijusius sprendimus priimdavo apskričių viršinkai. Pasak ministro K. Starkevičiaus, dažnai tai būdavo tik formalumas, nes iš esmės dokumentai būdavo rengiami žemėtvarkos skyriuose. Dabar visa atsakomybė, įgaliotimais ir sprendimo teisė atitenka žemutinei grandžiai – rajonų žemėtvarkininkams. Būtent jie priims sprendimus dėl žemės privatizavimo ar įteisinimo naudotis.

„Vežti dokumentų į apskričių centrus, o juo labiau į Vilnių, žmonėms neberekės“, – apskričių pertvarkos naudą žmogui pabrėžia ministras.

Kelionių kainos iš Vilniaus oro uosto – „auksinės“

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – Sostinės valdžia sukruoto padaryti galą „auksinėms“ taksi kelionėms iš tarptautinio Vilniaus oro uosto (TVOU) į sostinės centrą ir nebesiurpinti užsieniečių už kelių kilometrų kelionę paprašius 90 litų.

Pasak Vilniaus mero Viliaus Navicko, pastaruoju metu į viešumą iškyla vis daugiau faktų apie taksi vairuotojų piktnaudžiavimą vežant keleivius iš TVOU į miesto centrą. Mero nuomone, tokie dalykai yra neleistini, tai kenkia ne tik miesto, bet ir visos šalies įvaizžiui.

Kaip sutvarkyti taksi bendrovių paslaugų kainas, tartasi Trišalės ta-

rybos Vartotojų teisių stebėsenos komiteto posėdyje. Pasak Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų skyriaus laikinosios vadovės Jolantos Ivanauskienės, tokių didelių kainų iš TVOU į miesto centrą nereikėtų mokėti, jeigu automobilių stovėjimo vietas išsipirkusioms įmonėms būtų nustatytas didžiausias leistinas paslaugų kainos.

Dėl taksi vairuotojų pažeidimų gaunama nemažai skundų. Vairuotojai keleivius vežė išjungę taksometrus, buvo nustatę per didelius įkainius. Už tai vairuotojams teko sumokėti baudas nuo 200 iki 500 litų, kai kuriems – išeiti iš darbo.

Šiuo metu su Vilniaus oro uostu sutartis turi penkios įmonės. Šios taksi įmonės už 1 km iš oro uosto ima 5–6 litus. Įsėdimo mokestis – nuo 6 iki 10 litų. Vilniaus oro uosto plėtros projektų vadovė Rasa Rožanskienė sako, kad pats oro uostas negali daryti įtakos važiavimo įkainiams. Tačiau ji sutinka, kad reikėtų peržiūrėti oro uostui teikiamų taksi įmonių paslaugų tvarką. Tam galbūt vertėtų pasinaudoti kitus Europos oro uostus aptarnaujančių transporto firmų patirtimi.

Po skrydžio iš lagamino dingo aukso papuošalai

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (Lietuviams.com) – Prieš savaitę Lietuvoje ištekėjusi ir iš Kauno oro uosto su „Ryanair“ bendrove skridusi į Angliją Dovilė Žilionytė, atidariusi lagaminą, vietoje gabentų papuošalų rado daugybę tuščių dėžučių. Sidabriniai, auksiniai ir kiti brangūs papuošalai iš lagamino išgaravo – liko tik keletas bižuterijos dirbinių. Materialinis nuostolis – nedidelis, bet prarastos dovanos ir gera nuotaika medaus mėnesį gerokai aptemdė.

Skrydžių saugos taisyklėse juvelyriniai dirbiniai nėra įtraukti į draudžiamų daiktų sąrašą, nes tai nėra aviacijos saugumo dalykas. Apribojimus jų pervežimui dideliais kiekiais gali teikti nebent muitinės pareigūnai, tačiau asmeniniams papuošalams tai netaikoma.

„Nors jokiose taisyklėse neparąšyta, vis dėlto visus vertingesnius daiktus keliaujant patartina turėti su savimi – juk nutinka, kad bagažas prapuola, nukeliauja ne į tą lėktuvą, – sakė Kauno oro uosto aplinkos specialistė Kristina Česnaitė. – Paprastai

tokiais atvejais, kai iš lagaminų dingsta daiktai, keleiviai turi kreiptis į mus arba į oro bendrovę, kuri vykdė skrydį. Oro uosto keleivių terminalą, taip pat ir visą bagažo judėjimą stebi vaizdo kameros, todėl, gavus keleivio skundą, atliekamas išsamus tyrimas, peržiūrima filmuota medžiaga. Jei keleivė pareikš priekaištus dėl dingusių daiktų, būtina tokį tyrimą atliksime. Jeigu paaiškėtų, kad būta pažeidimų, lagaminus krausčiusiems darbuotojams gresia atleidimas iš darbo.“

Vis dėlto K. Česnaitė patikino, kad, nors keleivių skundų kartais pasitaiko, dar nėra karto, atlikus tyrimą, neišaiškintas atvejis, kad daiktai dingę būtent Kauno oro uoste.

Nei Vilniaus, nei Kauno oro uostai neturi duomenų, kiek keleivių per metus kreipiasi dėl dingusių iš lagaminų daiktų. „Pernai Kauno oro uostas aptarnavo daugiau nei 456,000 keleivių, dėl dingusių daiktų kreipiasi vos vienas kitas“, – patikino K. Česnaitė.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

B. Obama taip pat įspėjo, kad „JAV dar nemato galo savo pasiaukojimui Irake“.
Reuters nuotr.

B. Obama patvirtino planą dėl karių išvedimo iš Irako

Washington, DC, rugpjūčio 4 d. (ELTA) – JAV prezidentas Barack Obama patvirtino, kad iki rugpjūčio 31 dienos Irake bus užbaigtos visos karinės operacijos, praneša BBC.

50,000 iš 65,000 šiuo metu Irake esančių JAV karių Irake pasiliks iki 2011 metų pabaigos. Jie patarinės Irako pajėgoms ir užtikrins JAV svarbiausius tikslus šioje šalyje.

B. Obama sakė, kad karinės operacijos bus nutrauktos, „kaip pažadėta ir pagal anksčiau nustatytą tvarkaraštį“. JAV prezidentas pareiškė apie padėtį Irake pateikė sakydamas kalbą karo veteranams Atlan-

ta mieste, Georgia valstijoje.

50,000 JAV karių pasiliks Irake tam, kad apmokytų Irako saugumo pajėgas, vykdytų kovos su teroristais operacijas ir užtikrintų civilių saugumą.

B. Obama taip pat įspėjo, kad „JAV dar nemato galo savo pasiaukojimui Irake“. „Tačiau nenoriu sukaldinti, mūsų įsipareigojimai Irakui kinta – nuo karinių pastangų, kurias vykdė mūsų kariai, einame prie diplomatinių veiksmų, už kuriuos bus atsakingi mūsų diplomatai“, – sakė JAV prezidentas.

JAV ekonomikos laukia dar ilgas kelias iki atsigavimo

Washington, DC, rugpjūčio 3 d. (BNS) – Jungtinių Valstijų ekonomikai dar teks nueiti ilgą kelią, kol ji visiškai atsigaus, pareiškė Federalinio atsargų banko vadovas Ben Bernanke, kalbėdamas South Caroline, praneša agentūra „Bloomberg“.

JAV centrinio banko vadovo nuomone, „šiuo metu šalies ekonomika atsigauja ir vėl auga po sunkios finansinės krizės, tačiau iki visiško atsigavimo dar teks nueiti ilgą kelią, nes išlieka nedarbo problemos, sunkumai nekilnojamojo turto rinkoje“.

B. Bernanke dar kartą pabrėžė, kad centrinis bankas ketina vykdyti skatinamąją monetarinę politiką tol, kol stambiausia pasaulyje ekonomika

visiškai atsigaus. Anot B. Bernanke, centrinis bankas ir toliau „atsargiai rengia ekonomikos gaivinimo priemonių atsisakymo planą“.

Jungtinių Valstijų ekonomika pradėjo atsigauti maždaug prieš metus, tačiau didelis nedarbo lygis, sumažėjęs aktyvumas statybose, taip pat lėtėjantis apdirbamosios pramonės augimas sukėlė nerimą dėl antros krizės bangos.

Remiantis naujausiais duomenimis, šalies ekonomika per antrąjį ketvirtį išaugo tik 2,4 proc., palyginti su šių metų pirmuoju ketvirčiu (3,7 proc.). Tuo tarpu specialistai spėjo, kad antrąjį metų ketvirtį JAV BVP išaugs 2,5 procento.

Baltarusijos prezidentas ragina versti naują santykių su JAV puslapį

Minskas, rugpjūčio 4 d. (BNS) – Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka išreiškė viltį, kad Minskas ir Washington gali atversti naują dvišalių santykių puslapį.

Aleksandr Lukašenka

šo Baltarusijos prezidentas. Rugpjūčio 4 dieną B. Obama šventė 49-ąjį gimtadienį.

„Bendromis pastangomis galėtume Baltarusijos ir JAV santykius perkelti į naują lygmenį, kuris būtų naudingas abiejų valstybių žmonėms“, – JAV prezidentui Barack Obama nusistatyme gimimo dienos proga ra-

2007 metais Washington įvedė apribojimus Baltarusijos valstybinei naftos produktus gaminančiai bendrovei „Belneftekhim“ ir išaldė jos antrinės bendrovės turtą JAV, buvo įvesti kelionių draudimai ir išaldytas šalies valdžios pareigūnų, tarp kurių ir paties A. Lukašenka, turtas. Toks sprendimas priimtas dėl žmogaus teisių pažeidimų šalyje ir demokratijos trūkumo. Atsakydama į toki JAV elgesį, Baltarusija iš šalies išsiuntė JAV ambasadorių ir atšaukė iš Washington savo ambasadorių.

A. Lukašenka, Washington pernai pavadintas „paskutiniu diktatoriumi Europoje“, sakė, kad Baltarusija pasirengusi atkurti diplomatinius santykius su JAV, kai tik bus panaikinti apribojimai. Tačiau JAV prezidentas birželio 9 dieną šiuos apribojimus pratęsė dar metams.

jami teroristai iš sąrašo išbraukiami ir tada, jei atsako smurto, sudeda ginklus bei nutraukia ryšius su ekstremistinėmis grupuotėmis.

Jungtinėse Valstijose du vyrai pripažinti kaltais rengę išpuolį prieš New York esantį John F. Kennedy oro uostą. Bausmės dydis jiems bus skelbiamas gruodžio 15 d. 67 ir 58 metų vyrams gresia kalėjimas iki gyvos galvos. Abu jie yra iš Guyana Pietų Amerikoje, vienas jų turėjo JAV pilietybę. Jis, prokuratūros duomenimis, dirbo oro uoste ir teikė informaciją apie įrangą ir pastatus. Antrasis buvo inžinierius.

KARIBAI

HAVANA

Kubos revoliucijos vadovas ir buvęs valstybės vadovas Fidel Castro pristatė 900 puslapių knygą, kurioje suguldyti jo gyvenimo prisiminimai. 84 metų F. Castro sostinėje Havanoje savo seniems bendražygiams skaitė ištraukas iš knygos „Strateginė pergalė“. Joje pateikiama F. Castro biografija ir aprašoma partizaninė kova prieš Kubos diktatorių Fulgencio Batista šeštojo dešimtmečio pabaigoje. F. Castro sakė, kad jau rengia ir antrą knygą tomą.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad išgyveno pasikėsinimą į jo gyvybę, kai buvo bandyta susprogdinti jį lydinčių automobilių vilkstinę. Sprogimas nugriaudėjo Hamedano mieste, kur prezidentas vyko sakyti kalbos. Skelbiama, kad M. Ahmadinejad sveikas, jo sakyta kalba buvo tiesiogiai rodoma per televiziją. Per išpuolį buvo sužeista žmonių, tačiau tikslus jų skaičius nepateikiamas.

AFRIKA

JOHANESBURGAS

Pietų Afrikos Respublikos teismas 15 metų laisvės atėmimo bausme dėl korupcijos nuteisė buvusį šalies policijos vadovą ir buvusį Interpolo vadovą Jackie Selebi. Teismas pripažino J. Selebi kaltu dėl 170,000 JAV dolerių kyšio paėmimo iš vietos verslininko ir narkotikų barono Glenn Agliotti. Šis verslininkas buvo kaltinamas žmogžudystės užsakymu ir kitais sunkiais nusikaltimais. J. Selebi savo kaltę neigia.

RUSIJA

MASKVA

Praėjusią savaitę tvarkant sudegusių namų teritorijas Rusijos regionuose, buvo rasti aštuonių žmonių kūnai, praneša lenta.ru. Miškų gaisruose šią vasarą sudegė 48 žmonės. Iš viso šalies teritorijoje yra ne mažiau nei 812 gamtinių gaisrų židinių, 24 iš kurių – durpynai. Bendras gaisrų plotas sudaro apie 190,000 hektarų. 53 gaisrai, kurių bendras plotas daugiau nei 126,000 hektarų, laikomi didelio masto gaisrais.

AZIJA

SEULAS

Dėl planuojamų Pietų Korėjos karinių pratybų Geltonojoje jūroje Pchenjanas dar kartą pagrasino puolimu. Į pratybas esą bus reaguojama „stipriai fiziniu atsaku“. Atitinkamą sprendimą priėmė už vakarinės jūros sienos gynybą atsakingas dalinys. Jau praėjusią savaitę Pietų Korėjos daliniai kartu su JAV kariais rengė dideles karines pratybas Japonijos jūroje. Pchenjanas prieš tai pagrasino „šventuoju keršto karu“.

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinių Valstijų pirmoji dama Michelle Obama išvyko trumpam atostogų į Ispaniją. Ją ir jos devynmetę dukterį Sasha atskraidinęs vyriausybinių lėktuvus nusileido Malagos oro uoste. Atostogautojos buvo nuvežtos į viešbutį netoli Marbeljos, kur, Baltųjų rūmų duomenimis, kelias dienas praleis su senais draugais. Anot ispanų žiniasklaidos, M. Obama Palma de Maljorkoje aplankys Ispanijos karalių Juan Carlos ir karalienę Sofia.

NEW YORK

Jungtinės Tautos (JT) peržiūrėjo savo oficialų teroristų sąrašą ir išbraukė iš jo 45 asmenis bei organizacijas. Sąrašė iki šiol buvo 488 terorizmu įtariamais asmenimis ir grupuotėmis. Austrijos ambasadorius JT Thom Mayr-Harting sakė, kad atitinkama komisija išbraukė aštuonis asmenis, kurie jau yra negyvi. Spė-

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeiminkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

GRYBŲ VASARA

JAV nelabai daug žmonių yra linkę grybauti, o be to, čia reikia mokėti pažinti grybus. Labai dažnai nepatyrę grybautojai gali apsigauti. Vieną kartą ir aš apsigavau. Vieną vasarą beatostogaujant nutariau pagrybauti. Džiaugsmu netvėriau radusi tiek daug grybų: voveraičių, raudonviršių, net baravykų. Pilnu krepšiu grįžau į vasarvietę. Mano džiaugsmas buvo trumpalaikis, kai savininkas pradėjo visus grybus mesti lauk, mat jie visi buvo nuodingi. Po to niekad daugiau nėjau grybauti.

Ankstyvą pavasarį ir vėlyvą rudenį patyrę grybautojai daugiausia europiečiai emigrantai, renka bobausius (morels), bet jie labai paslapyje laiko tas vietas, kuriose jie auga. Amerikoje, turguje, šie grybai labai yra brangūs. Lietuvoje dar ir šandien bobausiai neturi tiek daug paklausos, nes juos ypatingai kruopščiai, net per keletą kartų reikia nuplauti, o paskui nuvirus, nupilti tą vandenį ir dar kartą virti. Tačiau pavasarį, vos tik atsiradus šviežioms bulvytėms, nieko nėra skaniau kaip bulvytės su bobausiais patroškintais grietinės ir krapų padaže.

Na, o nelinkusiems grybauti dabar nėra sunku kartas nuo karto pasilepinti grybais, kurių galima nusipirkti parduotuvėse. Tad tegul šis skyrelis ir bus skirtas daugiau susipažinti su grybais.

Kas, kur ir kada?

Grybų vasaros sezonas trunka nuo birželio vidurio iki rugpjūčio pabaigos. Tačiau karštais vasaros mėnesiais rasti grybų galima ne visur. Todėl nuvykę į žinomas grybinigas vietas, kuriose grybaujame rudenį, galime likti nieko nepėšę. Vasarą grybai dažniausiai auga žemesnėse vietose, daubose, po lapuočiais, kur nukritusių lapų paklotė sulauko daugiau drėgmės.

Gausiai ant negyvos sutręšusios medienos, kurioje ilgai išsilaiko drėgmė, auga vertingiausi vasariniai grybai – paprastosios (kisliosios) kelmukės. Tokiose vietose galima rasti kreivabudžių bei grybautojams mažiau pažįstamų, bet valgomų grybų elnių skydabudžių ir skujagalvių. Liepą – šių grybų sezonas.

Liepos pradžioje ir viduryje pradeda dygti baravykai, raudonviršiai, lepšės, voveraitės. Miškai pasipuošia įvairiaspalvėmis ūmėdžių kepurėlėmis. Miško aikštelėse, pamiškėse ir pievose išauga sketinės žvynabudės. Liepos pabaigoje pasirodo šiliniai kazlėkai, geltonieji baravykai, pilkosios meškutės.

Vasaros miško karalaitė

Voveraitės Lietuvoje išpopuliarėjo ne taip seniai, nors visada buvo žinomos ir renkamos. Jos priskiriamos vasarinių grybų grupei, tačiau jų galima rasti ir spalį ar net lapkritį. Geriausiai jos auga pušynuose ir eglėnuose. Patyrę grybautojai voveraičių ieško baltosiose ir žaliosiose sa-

manose.

Voveraitės – skanūs, vertingi ir beveik nekirmijantys grybai. Jose gausu įvairių vitaminų. Pavyzdžiui, jaunose voveraitėse vitamino B1 yra daugiau negu kituose grybuose, piene, varškėje, pomidoruose, slyvose. Vitamino D šie grybai turi tiek pat, kiek aukščiausios rūšies sviestas. Be to, jose nemažai provitamino karoteno, žmogaus organizme virstančio vitaminu A. Voveraitės sukaupia apie 3 proc. baltyminių medžiagų. Tuo jos labiau panašios į gyvulinės, o ne augalinės kilmės maistą, nes augaliniai baltymai turi ne visų žmogui būtinų amino rūgščių. Voveraitėse yra nemažai cinko, vario, fosforo, kalio, natrio, šiek tiek kalcio ir geležies. Taigi, jose randama visų mineralinių medžiagų, esančių ir dirvoje, kurioje auga grybai. Mitybiniu fiziologiniu požiūriu ypač vertingos aromatinės grybų medžiagos. Šių apetitą skatinančių sudedamųjų dalių voveraitėse taip pat gausu.

Voveraitės vartojamos šviežios, džiovintos, sūdytos, maltos ir šaldytos. Ruošiant maistui specialistai pataria jas susmulkinti – taip palengvės virškinimas. Be to, šeiminkės turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad šie grybai skanesni ne virti, o kepti. Be to, voveraitės galima kepti neapvirtas. Jei įmanoma, kepti skirtų voveraičių nereikėtų net plauti – jas pakaktų kruopščiai nuvalyti šepetėliu. Tada šie grybai išsaugo daugiau vertingųjų medžiagų ir būna kvapnesni.

Šeiminkės vis labiau pamėgsta šaldyti įvairias daržoves ir grybus. Voveraitės galima užšaldyti ir žalias, ir keptas (arba virtas). Žinotina, kad norint užšaldyti keptus grybus būtina juos kepti svieste – aliejus čia netinka. Tačiau kai kurie mitybos specialistai teigia, kad šaldytos voveraitės apkarsta ir netenka dalies savo maistinės vertės. Puikiai tinka voveraitės sūdyti, marinuoti, rauginti. Konservuojant šiuos grybus naudojami įvairūs prieskoniai, tačiau prie voveraičių ypač tinka kmynai.

Puikioji kariauna

Geriausiai visiems žinomi taip pat vasarą savo galvas iškeliantys grybai – tai baravykai, raudonviršiai ir lepšės. Nuo seniausių laikų žmonės naudojo šiuos grybus įvairiausiems patiekalams gaminti. Pažvelgę į istorinius šaltinius, rasime daugybę faktų, kad juos vertino dar tolimiausi mūsų protėviai. Grybus rinko ir valgė senovės Graikijos, senovės Romos, Babilonijos gyventojai. Senose rusų, prancūzų ir kitų europiečių kulinarijos knygose galima rasti įvairiausių grybų valgių receptų. Nuo senų laikų ir ne be pagrindo daugelis tautų grybų patiekalus laiko delikatesais virtuvėse. Lietuvoje net dainuojama: „Oi, jūs grybai grybai, jūs patieka mano, kas jūsų nevalgo, nieko neišmano!“ Lietuviai mėgsta grybauti, tad šeiminkės visados turi pridžiovintų, primarinuotų ir priraugintų grybų. Tad nenuostabu, kad Lietuvoje tiek

daug sukurta patiekalų su grybais. Neįsivaizduojame nei šv. Kūčių be grybų.

Baravykų, raudonviršių ir kai kurių kitų grybų maistinė vertė kur kas didesnė, negu kartais manoma. Liaudies išminčiai sako, kad grybai – tai augalinė mėsa. Mokslininkai, ištyrę grybų sudėtį, negali paneigti to teiginio. Juose, kaip ir mėsoje, yra daug baltymų, tačiau mėsa neturi angliavandenių ir ląstelienos, kurios gausu grybuose. Pavyzdžiui, baltymų viename svare džiovintų baravykų yra du kartus daugiau negu jautienoje ir tris kartus daugiau negu žuvyje. Pagal maistingumą baravykai gero kai lenkia kiaušinius, dešras, žuvis. Jų nederėtų valgyti vakare. Grybuose esantys angliavandeniai vertingi tuo, kad termiškai apdorojant grybus jie virsta lengvai organizmo pasisavinamais junginiais. Mineralinių medžiagų grybuose maždaug tiek pat, kiek ir vaisiuose.

Patarimas. Naudojant konservuotus grybus, patartina juos pamirkyti karštame (bet ne verdančiame) vandenyje, kad nusiplautų glitumas. Paskui svarbu gerai nusausinti rankšluosčiu, o toliau ruošti kaip šviežius.

Ryžių mišrainė su voveraitėmis

Reikės: 1 puoduko virtų voveraičių (galima naudoti sūdytas, marinuotas ar raugintas, tik jų nereikės virti).

2 puodukų virtų ryžių, 3 nedidelių agurkų, 1 svogūno, 2 pomidorų, 3 šaukštų majonezo, 2 šaukštų grietinės, citrinos sulčių ir druskos.

Svogūną ir agurkus supjaustykite nedideliais kubeliais ir sumaišykite su voveraitėmis, majonezu bei grietine. Įberkite druskos, pašlakstykite sultimis ir dar kartą išmaišykite. Pomidorus supjaustykite griežinėliais ir išdėliokite salotinės krautuose. Per vidurį sudėkite mišrainę.

Žuvų kotletukai su grybais

Reikės: 1 sv jūros žuvų file, 2 riekelių batono, pusė puoduko grietinėlės, 2 kiaušinių, apie puoduko virtų grybų, 1 svogūno, aliejaus, žuvų prieskonių, citrinos sulčių, maltų džiovintų vėsėlių.

Žuvis du kartus sumalkite mėsmale. Įdėkite grietinėlėje išmirkytą batoną, įmuškite kiaušinius, įberkite prieskonius ir viską gerai išmaišykite. Virtus grybus ir svogūną smulkiai supjaustykite ir pakepkite su aliejumi. Iš žuvų masės padarykite paplotėlius. Į jų vidų dėkite grybų masės ir suformuokite pailgus kotletukus. Juos apvoliokite džiovintuose ir 20 min. kepkite karštoje orkaitėje. Pa-

baigai užpilkite kelis šaukštus grietinės, sumaišytos su šaukšteliu citrinos sulčių. Patiekite su ryžiais ir daržovėmis.

Baskų grybų patiekalas

Reikės: 1 sv raudonviršių ar baravykų (gali būti konservuoti), 2–3 skiltelių česnako, 1 ryšelio petražolių, 0,5 puoduko aliejaus, žalių paprikų, druskos, pipirų.

Tiks ir kitokie baravykinių šeimoms grybai, net gerai tinka švieži rudi pievagrybiai. Juos nuvalykite, nupjaustykite kotus, didesnes kepurėles susmulkinkite, smulkiai sukakokite petražoles bei česnakus.

Keptuvėje pakaitinkite šlaką aliejaus, suberkite grybus, dalį petražolių bei česnakų ir pakepinkite ant vidutinės ugnies. Apvartykite. Vos pradėjus skartis kepimo syvams padidinkite ugnį ir nuolat maišant pakepinkite, kad grybai liktų apysausiai, bet šiukštu, kad neprisviltų. Paskui ugnį vėl sumažinkite, kad likučiai ramiai baigtų garuoti. Pagardinkite druska, pipirais, suberkite likusias petražoles bei česnakus.

Paprikas apšluostykite, perpjovus išvalykite vidurius ir pakepinkite aliejuje kitoje keptuvėje. Grybus patiekti didesniame dubenyje, paprikas – mažesniame, bet įstatant jį į grybų dubenį. Abiejų šių patiekalų kvapai maišydami tarpusavyje sukuria ypatingą skonį.

Žiedinių kopūstų ir kazlėkų apkepas

Reikės: 1 vidutinio dydžio žiedinio kopūsto, 15 kazlėkų (galima naudoti šviežius rudus grybus), 1/4 kepaluko juodos duonos, 1 puoduko pieno, 8 kiaušinių, pusės puoduko fermentinio sūrio, druskos, maltų juodų pipirų, petražolių.

Duoną išbrinkinkite piene, sumalkite mėsmale ir sumaišykite su dviem plaktais kiaušiniiais. Sudėkite į sviestu pateptą kepimo formą ir išlyginkite paviršių. Pasūdytame vandenyje atskirai išvirkite grybus ir nedideliais žiedinėliais supjaustytą kopūstą. Išvirus grybus smulkiai supjaustykite arba sumalkite, pasūdykite, paskaninkite pipirais ir sudėkite į kepimo formą. Ant viršaus išdėliokite žiedinio kopūsto gabalėlius. Dubenėlyje išplakite likusius 6 kiaušinius, sumaišykite su tarkuotu sūriu ir supilkite ant žiedinių kopūstų. Kepkite 350 F temperatūros orkaitėje. Prieš patiekdami apkepą apibarstykite petražolėmis.

Parengta pagal Rimą Marcinkevičienę

Upninkų bažnytkaimis prie Šventosios upės

Klemensas Palaima

Nr. 12

Jei kuldavo arkline kuliama, reikėdavo arpuoti, t. y. atskirti pelus nuo grūdų. Tai tekdavo atlikti skubiai. Todėl valydavome prie šviesos (fanaro). Darbas sunkus: vienas sukldavo arparankeną, kitas pildavo kūlenas į arpos dėžę, o trečias valytus grūdus pildavo į maišus ir nešdavo į svirną (sandėlį). Grūdus supildavo į medinį kubilą (vadinamą „asminka“) – maždaug 50 kg svorio.

Jei kuldavo su motorine kuliama, tai valymo darbai atkrisdavo. Tada reikėjo tik maišus nešioti į svirną. Motorines kuliamašias samdydavo vėlai rudenį, kai buvo baigti lauko darbai, kai reikėjo iškulti visus javus. Arklines kuliamašias pasitelkdavo, kai reikėjo paruošti sėklą žiemkenčiams ir atlaisvinti vietą kluone vasarajui.

Lubinus kuldavo spragilais. Lubinų pėdelius sukiodavo ant molinio pado ir 2 ar 3 kūlėjai spragilais turėjo sutartinai paeiliui daužyti ankštaras. Priešingu atveju, nemokant dirbti su spragilais, kūlimas būdavo tikra bėda. Kai kūlėjai gerai sutaria, malonu klausytis spragilų takto.

Su spragilais kuldavo rugius, skirtus kūlimams (stogui uždenkti). Nukultus pėdus reikėjo išsukuoti ant smaigų, kad trumpesni šiaudai pasiliktų, o rankose laikomi šiaudai liktų stipriausi. Paruošti gerus kūlius reikėjo mokėti.

Linamynės. Kaimo žmonės viršutinius rūbus darbu ir baltinius pasigamindavo namie. Linų auginimas ir derliaus nuėmimas bei pluošto paruošimas užėmė svarbią vietą kaimo buityje. Mūsų kaime buvo dvi pirtys. Atsiklojęjusius linus atveždavo į pirtį džiovinti (ant lentynų 1 m aukštyje nuo grindų). Nakčiai pirtį pakurdavo ir kitą dieną linus mindavo. Linamynės pasitelkdavo talkininkų. Buvo specialios staklės linų pluoštui apdoroti (vadinamieji varstotai).

Pirmąjį, sunkiausią, darbą atkildavo vyrai laužydami linų stiebelius su varstotu, kad atskirti spalvai iškristų po staklėmis. Pirminį pluoštą susukdavo į gniūžtes ir numesdavo moterims. Šios antrą kartą leisdavo pluoštą per varstotą, kad pašalintų likusius spalvius ir sukledintų lino pluoštą. Linamynio talkos buvo įdomios. Vyrai kalbindavo moteris, pasakodavo įvairius nutikimus, o moterys pasitempusios, su gražiomis skarelėmis (nors ir dulkėtos), buvo patenkintos tokia kaimynų sueiga. Taip nepastebimai ir prabėgdavo diena.

Baigiantis kūlimo arba linamynio talkai, šeimininkai stengdavosi suruošti gerą vakarienę. Kartais padarydavo naminio alaus. Tada įkaušę talkininkai parausdavo ir pasakodavo būtas ir nebūtas istorijas.

Buvo priimta, kad būsima jaunamartė mokėtų visus šeimininkės darbus. Pirmiausia ji turėjo mokėti verpti, austi. Kaimo moterys buvo nagingos: mokėjo išausti raštuotus rankšluosčius, staltieses, ausdavo ypač gražias antklodes iš lino su medvilnės siūlais (vadinu bovelna), medvilnės su vilna ir t. t. Parinkdavo derančias spalvas ir atitinkamai nudažydavo siūlus.

Pirmiausia reikėjo mokėti apdo-

roti linus ir išausti drobes. Po linamynio, linų gniūžtis išleisdavo. Reikėjo išplakti pluoštą. Ant medinio stovo pritvirtindavo lentą (1,2–1,5 m aukščio), kad galima būtų dirbti stovint. Linų pluošto saują dėdavo ant pakynos ir su specialiai pagamintu „plušėju“ pasluoksnui išdažydavo smulkų pluoštą, pašalindavo spalvius ir atskirdavo pakulas. Po šios operacijos linus šukuodavo. Buvo specialus skydas, į kurį prismaigstyta daug nusmailintų spyglių. Pluoštą braukdavo per šias šukas, o spygliai atskirdavo ilgąjį pluoštą ir pakulas (trumpą pluoštą). Po linų šukavimo pluoštas būdavo pilkos spalvos ir blizgantis kaip plaukai.

Vėliau ilgiausią linų pluoštą verpdavo. Siūlo plonumas priklausydavo nuo lino pluošto kokybės ir verpėjos sugebėjimo. Ir taip visą žiemą mūsų motinėls, seselės, senelės verpdavo prie žibalinės lempos (8 numerio), kuri atstodavo 4–5 žvakes.

Pavasarij, kai diena pailgėdavo, pradėdavo austi. Audimo staklės stovėjo toje pačioje gryčioje ir šeimininkė pripuldama tarp ruošos darbų išokdavo į stakles. Staklių bildesys, nyčių švokštimas ir pakojų mynimas buvo lyg audimo simfonija. Išausti gerus audeklus buvo šeimininkės menas ir pasididžiavimas. Išaustą drobės audeklą reikdavo balinti prieš saulę ant žolės. Audeklą paliesdavo ryto rasa, saulės spinduliai ir per vasarą drobę gražiai nubalindavo.

Audeklą mirkydavo pelenų šarme, paskui upėje su kultuve išdažydavo ir gerai išdžiovinusios susukdavo į rietimus. Drobė turėjo specifinį kvapą.

Šeimininkės mokėjo ir vilną paruošti. Vilnas sukaršdavo pas amatininkus ir verpdavo. Dalį vilnonių siūlų naudodavo pirštiniams ir kojiniams megzti, o didumą siūlų įvairiems audiniams, pvz., čerkesui (kai audžiama linas su vilna), milaliui (kai nitys ir ataudai iš vilnos siūlų).

Darbinis rūbas buvo audžiamas iš lininių siūlų. Geresni drabužiai iš lino ir vilnos audinio. Išėiginiams naudodavo grynus vilnos audinį arba su medvilnės siūlais (bovelną).

Kaimuose ir miesteliuose gyveno įvairūs amatininkai. Arklinius žemės dirbimo įrankius padarydavo kalviai. Tai buvo geras amatas, neblogo apmokamas.

Drabužius siūdavo išmokusios siūti siuvėjos. Svarbiausia buvo įsiūti rankinę arba kojine siuvamą mašiną. Ji buvo brangi – apie 200 Lt (kaip geras arklys arba dvi karvės). buvo siuvėjai (vyrai), kurie siūdavo kailinius. Gražiai pasiūti kailiniai buvo žiemos išėiginis rūbas.

Dirbančiam žemę valstiečiui reikėjo mokėti dengti šiaudinį stogą, pasigaminti iš vytelių pintines, grėblius, daigus, žaginius. Dar valstiečiai augindavo tabaką, jį džiovindavo, fermentuodavo ir t. t.

Kadangi kaime buvo servitutinės ganyklos, buvo samdomas bendras kerdžius, o papildomai iš kiekvieno kiemo reikdavo skirti piemenį.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

Atsisakoma apsuptyes mentaliteto

Atkelta iš 3 psl. iš „Lietuvos dujų“, taigi ir „Gazprom“. Kitais klausimais vyksta atkaklios derybos. Prezidentės Dalios Grybauskaitės oficialus apsilankymas Rusijoje, apie kurį dabar mažai kalbama, įvyks tik tada, kai bus galima pasirašyti įvairių susitarimų.

Nereikia užmegzti bičiulystės su Rusija. Pakanka pagerinti santykius su šia valstybe, gražinti juos, tarkime, į 2004 metų lygį, kai diplomatai kalbėjosi, buvo įvairių ryšių, o Lietuva galėjo ginti savo ir savo piliečių

interesus.

Mėginimas gerinti santykius rodo, jog dalis politikų ir diplomatų pagaliau įsisąmonino, kad nieko nepasiekama atsiskyrimu ir atsiskyrimu kalbėtis su priešininkais. Ir tai, kad jie su didesniu pasitikėjimu žiūri į pasaulį, labiau pasitiki partneriais, nenuogąstauja, kad NATO sąjungininkai išduos Lietuvą pirmai progai pasitaikius. Ir atsisako apsuptyes mentaliteto.

BNS

KĄ VAKARAMS VEIKTI AFGANISTANE?

Atkelta iš 3 psl. Antra, remti Karzai pasirodė katastrofiška. Trečia, ekstremistai gali lengvai pritraukti šalininkų, nurodydami į neišvengiamas civilių aukas. Ketvirta, niekas negali laimėti karo Afganistane. Ir jeigu neįveiksime talibų ir iš dalies karvedžių, nesutarimams niekada nebus galo. Garbinga bandyti sumažinti moterų Afganistane kančias, bet tai ne mūsų užduotis. Atsi-

minkite, kad talibai valdė Afganistaną prieš mums ten įsiveržiant. Mes juos privertėme bėgti, tačiau patys afganai nesugebėjo imtis spręsti savo problemų. Jeigu piliečiai negali ar nenori sukilti prieš savo pavergėjus, net tiek metų padedami Amerikos karių, tai ilgalaikiams, patvariems pokyčiams tikrai nėra galimybių”.

Lrt.lt

**REMKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS
„DRAUGU“!**

**TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG**

Apolonia Andrašiusas, gyvenanti **Orland Park, IL**, paaukojo „Draugo“ leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

SKELBIMAI

* **Moteris ieško** popietinio darbo. Kalba angliškai, turi visus reikiamus dokumentus. Tel. 630-915-3019.

* **25 m. jaunuolis**, be žalingų įpročių, ieško darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-915-3019.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris ieško** senelių ar vaikų priežiūros darbo su gyvenimu bet kuriame Amerikos mieste. Nekalba angliškai. Tel. 708-717-1001.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

Šviesi padangė virš Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Marquette Park apylinkėje yra likę du lietuviškos židiniai – parapija ir „Seklyčia“, vyresniųjų lietuvių centras, kuriuos stengiasi remti ir išlaikyti, čia gyvenantieji, ir buvę marketparkiečiai, dabar išsiskirstę po įvairius priemiesčius bei jų draugai ir pažįstami.

Šie židiniai įvairiais laikotarpiais yra išgyvenę ir puikaus žydėjimo, ir eilinės veiklos, ir lėto „vytimo“ tarpynius dėl susiklosčiusios demografinės padėties. Bet vis atsirasdavo pasišventusių žmonių, kurie stengėsi, kiek galėdami, padėti išsilaikyti ir parapijai, ir „Seklyčiai“.

Norėčiau pažvelgti eilinės parapijetės ir senbuvės „Seklyčios“ lankytojos akimis į keletą jų vykusių praėjusių savaitės – jų sekmadienius bažnyčioje ir trečiadienio popietes „Seklyčioje“. Jau penkis sekmadienius, nepaisant karšto oro ir atostogų meto, kai Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje sumos metu (10:30 v. r.) atsilanko vis daugiau įvairaus amžiaus, įvairių vietovių žmonių. Čia girdime turiningus, išmąstyčius kun. Jaunius Kelpšą, dabartinio administratoriaus, pamokslus, gražų choro giedojimą. (Liepos 4 d. buvo atžymėta JAV nepriklausomybės šventė net su pučiamųjų palyda).

Kavučių metu parapijos salėje gausiai susirinkę parapijiečiai atsiveikino su ilgą laiką šv. Mišiose čia lietuviškai atnašavusiu kun. dr. Kęstučiu Trimaku, išlydėjo į Lietuvą ką tik Teologijos daktaro laipsnį įgijusį kun. dr. Gediminą Jankūną. Jis keletą metų padėjo šiai parapijai, studijuodamas Mundelein kunigų seminarijoje.

Kun. Jaunius Kelpšas kalbėdamas bažnyčioje pabrėžia šios šventovės svarbą ir grožį, kviečia lankytis joje ir ją remti savo sugebėjimais, laiku, kurį galėtų pašvęsti parapijos reikalams. Artimoje ateityje parapijiečiai bus kviečiami į susirinkimą pasitarti dėl parapijos veiklos.

Rugsėjo 5 d. šv. Mišiose dalyvaus vyskupas Gustavo Garcia-Siller. Tai bus kun. Jaunius Kelpšo, kaip oficialaus administratoriaus, pristaty-

Naujasis Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios administratorius kun. Jaunius Kelpšas.

Jono Tamulaičio nuotr.

mas šioje parapijoje. Tuo laiku prasidės ir Šiluvos atlydai, tad kun. J. Kelpšas kvietė visus į talką.

Nors tepraėjo tik mėnuo nuo kun. J. Kelpšo vadovavimo šiai parapijai, bet įvairius darbus šioje parapijoje dirbantys labai gražiai atsiliepią apie kun. J. Kelpšą. Ypač džiugu mums, senbuviams, kad jau antras sekmadienis, kaip į „Seklyčią“ atvyksta vis daugiau svečių. O šis sekmadienis, rugpjūčio 1 d., buvo lyg senais gerais laikais – vietos nebuvo galima surasti – ir valgykla, ir salė buvo pilnutėlės. Smarkiai sukosi abi padavėjos. Na, ir virėjai bei jos padėjėjai buvo darbymetis kaip niekad. Prie mūsų stalo sėdėjusieji gyrė šalti-barščius, balandėlius, cepelinus, blynelius su varške ir t. t. Visa salė skambėjo, klegėjo atsilankiusių balsais.

Buvo gera ir smagu širdyje, kad ir bažnyčioje, ir „Seklyčioje“, mūsų židiniuose, gausėja lankytojų, norinčių juos paremti.

Matėsi svečių iš Orland Park, Oak Lawn, Lemont ir kitų vietovių. Ačiū jums visiems!

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia.

Jono Kuprio nuotr.

Kvietimas dalyvauti Kalėdinėje parodoje „Angelai“

Janinos Monkutės-Marks muziejus-galerija (J. Basanavičiaus 45, Kėdainiai) kviečia dailininkus dalyvauti kalėdinėje parodoje „Angelai“, kuri numatoma nuo 2010 m. gruodžio 3 d. iki 2011 m. sausio pabaigos (data dar bus tikslinama).

Kalėdos – nuostabus metas, apgaubtas paslaptingos nuotaikos, nuširdžios meilės, geranoriško dėmesio artimiems žmonėms, padėkos žodžių ir šilto šeimyninio jausmo. Sakoma, kad Kalėdų naktį apsilanko balti gražūs angelai, kurie apsaugo mus kiekvieną dieną. Tai bekūnės, nemirtingos dvasinės būtybės, kurios gali įgauti žmogišką pavidalą, ateiti į žmonių pasaulį ir jame veikti.

Angelų tema seniai neduoda ramybės teologams, dailininkams, rašytojams ir visiems besidomintiems ir jaučiantiems, kad dvasinis pasaulis yra visai šalia mūsų, kad kažkokia jėga mus globoja, pakužda teisingus sprendimus, kovoja kartu su mumis mūsų kovas, stiprina, kai būname silpni ir džiaugiasi kartu.

Kviečiame įvairių sričių menininkus kurti įsivaizduojamų angelų tema parodai, kuri bus atidaryta gruodžio mėn. pradžioje Janinos Monkutės-Marks muziejuje-galerijoje Kėdainiuose. Ši paroda teiks daug

džiaugsmo, grožio ir šiltų jausmų galerijos lankytojams. Kūriniai gali būti atliekami įvairia technika – tapyba, tekstilė, skulptūra, lėlės ir pan. Svarbiausias parodos principas – neriboti išraiškos priemonių ir pabrėžti kūrinio kokybės ir conceptualaus požiūrio svarbą.

Tikimės surengti didžiausią ir įvairiausią angelų parodą Lietuvoje.

Laukiame menininkų paraiškų iki 2010 m. spalio 15 d. Paraiškas turi sudaryti: Užpildyta anketa (forma pridedama žemiau); Kūrybinė biografija (CV); Kūrinio (kūrinių) nuotraukos.

Paraiškas prašome siųsti el. paštu galerija@jmm-muziejus.lt arba pristatyti organizatoriams adresu: Janinos Monkutės-Marks muziejus-galerija, J. Basanavičiaus g. 45, LT-57182 Kėdainiai (toku atveju visą medžiagą reikia įrašyti į kompaktinę plokštelę).

Visiems parodos kandidatams apie atrankos rezultatus bus pranešta iki spalio 25 d. elektroniniu paštu.

Atrinkti kūriniai turės būti pristatyti organizatoriams iki lapkričio 25 d.

www.jmm-muziejus.com

Asta Fedaravičiūtė-Jasiūnė
parodos kuratorė

Kalėdiniai angelai.

www.burgis.lt nuotr.

Spaudos apžvalga

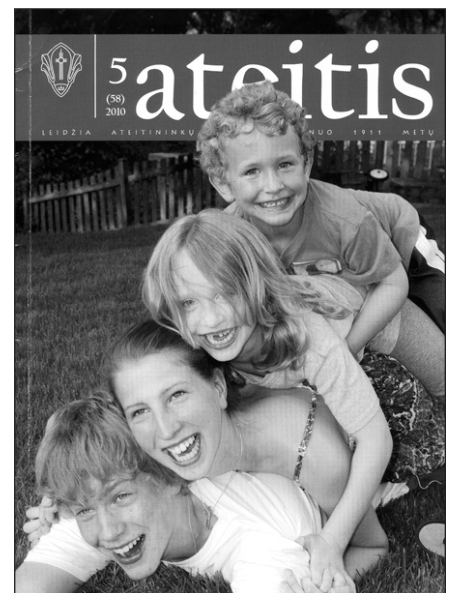
„Ateitis“

Prieš pat Vilniuje prasidedant XVI Ateitininkų federacijos kongresui „Su Kristumi į ateitį!“ (daugiau informacijos apie kongresą galite gauti el. paštu kongresas@ateitis.lt) mūsų redakciją pasiekė žurnalo „Ateitis“ 5 numeris.

Žurnalo puslapiuose kartu su jaunaisiais ateitininkais pakeliausite po dabartinę Baltarusijos teritorijoje esančias Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės pilies. Viltingai nuteikia moksleivių rašiniai apie savo gimnazijos ir miestelio istoriją ir išlikusią pirmosios Lietuvos nepriklausomybės trispalvę.

Skaitytojams primenama labai pranašiška prof. Kazio Pakšto mintis, išsakyta kalboje, pasakytoje dar 1932 metais studentams ateitininkams. Profesorius ragina nebijoti net krizės akivaizdoje kalbėti apie Lietuvos katalikų universiteto steigimą. Ši mintis aktuali ir šiomis dienomis.

Rašoma ir apie ateitininkijos veiklą išeivijoje – Šeimos šventės Lemonte bei Cleveland ir apie „Trigubą šventę Vasario 16-osios gimnazijoje“, kurioje lankėsi ir prelatas Edis Putrimas. Šalia straipsnių įdėtas Šiaurės Amerikos ateitininkų rengi-

nių kalendorius.

Tad besiruošdami Ateitininkų federacijos kongresui skaitytojai tikrai turės ką skaityti.

Žurnale, kaip visada, daug puikių nuotraukų. Viena jų – puošianti viršelį – mums gerai pažįstamos Dainos Čyvičienės.

Žurnalą leidžia viešoji istaiga „Ateities tarybos centras“.

Paruošė **L.A.**

Su Domu Adomaičiu atsisveikinant

A. a. Domas Adomaitis – žmogus, visą savo gyvenimą paskyręs intelektualiam gyvenimo būdai. Jis išėmė lietuviams buvo žinomas savo užsiėmimų gausa, talento skvarbumu, mecenatyste bei aktyvaus visuomeninio gyvenimo veikla. Tik keletą dienų nesulaukęs iki 101-ojo gimtadienio Domas Adomaitis iškeliavo į ten, iš kur negrįžtama. Iškeliavo, palikdamas žemėje neįkainojamą lobį. Lobį, kuriuo didžiuojasi Lietuva.

Velionis pasiekė neįtikėtiną aukštumą savo profesinėje inžinerinėje veikloje. Jis yra 17-likos išradimų autorius. Tačiau mums, lietuviams, jis visada liks širdyse kaip lietuviškos veiklos mecenatas, lietuviškos kultūros puoselėtojas.

D. Adomaitis 30 metų pirmininkavo, kaip pats sakydavo, „tikrajai Čiurlionio galerijai“, kuri, kilus nesutarimams tarp galerijos įsteigėjų, 1975 m. atnaujino Čiurlionio galerijos veiklą „Midland Savings“ banko patalpose. Šioje galerijoje buvo kaupiami paveikslai būsima nepriklausomai Lietuvai. Daugybė galerijoje laikomų išėmėjų dailininkų kūrinių 2000 m. pasiekė Lietuvą ir buvo pristatyti Lietuvos nepriklausomybę ženklinančioje parodoje „Sugrįžusi dailė“. Po surengtos parodos Radvilų rūmuose Vilniuje, visi gražinti Lietuvai paveikslai buvo perduoti į Kauno M. K. Čiurlionio muziejų, kur yra ne tik saugomi, bet ir restauruojami, tvarkomi.

Lietuviškos kultūros puoselėtoju gerb. Adomaitis buvo iki pat savo mirties. Dar visi mename, kaip perėjais metais kartu su mecenatu D. Adomaičiu į Lietuvą išlydėjome Adomo Varno „Mindaugo karūnavimą“. Simboliška, kad šiuo metu, tarsi atsisveikindamas su iškeliavusiu amžinybėn D. Adomaičiu, garsusis paveikslas kabo Radvilų rūmuose ir, tikimės, kad po šios parodos kelias į Valdovų rūmus.

Esu laiminga, kad likimas lėmė, nors ir neilgai, pabendrauti su šiuo neeiliniu žmogumi ir kad paskutinis atsisveikinimas su jo dėka įsigytu Varno „Mindaugo karūnavimu“ vyko būtent Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Žmogiškai džiaugiuosi, kad pačiam velioniui teko patirti dovanojimo Lietuvai džiaugsmą, pamatyti, kad jo mecenatystė įvertinta gimtojoje šalyje. Atsisveikindama tikiuosi, kad ir tie darbai, kurie dar liko neišsiųsti į Lietuvą, bus jai gražinti. Tada velionis, atlikęs didžiulį darbą „Vardan tos Lietuvos“, galės ramiai ilsėtis ramybėje.

Atsisveikindama Čiurlionio galerija taria Jums, gerbiama D. Adomaiti, nuoširdų ačiū už Jūsų ilgą ir triušą Lietuvos ir lietuvių labui. Te bus lengva Jums svečios šalies žemėlė.

Laima Apanavičienė
Čiurlionio galerijos direktorė

Atsisveikinimas su mecenatu Domu Adomaičiu Šv. Kazimiero kapinėse.
Zigmo Degučio nuotr.

Margumynai

Biologas bando pritaikyti Nojaus arkos idėją jūros gyvūnijos gelbėjimui

Amerikietis gamtininkas Jack Rudloe tikisi, kad jo laboratorija padės išgelbėti jūros gyvūnus, kurių išlikimui gali kelti grėsmę Meksikos įlankoje išsiliejusi nafta, praneša AP. J. Rudloe pradėjo vykdyti projektą „Nojaus arka“.

Valandos kelio atstumu nuo Tallahassee esančiose savo 4 akrų valdose jūros augmeniją ir vandens lygį potvynio metu atkartojančiose sąlygose biologas laiko daugiau kaip 350 skirtingų jūros gyvūnų, pradedant rykliais ir baigiant jūros žvaigždėmis, krevetėmis bei rajomis. J. Rudloe neapsiriboja tik keliais vienos rūšies atstovais, pvz., jis laiko apie 500 Fidlerio krabų.

„Mums nuolat atgabenami gyvū-

nai, – teigė 67 m. J. Rudloe, kuris domisi Meksikos įlanka ir jos gyventojais apie 40 metų. – Mes turime gauti kiek įmanoma daugiau gyvūnų ir tada, jei sąlygos leis, galėsime kai kuriuos jų gražinti atgal ir pradėti kaitą“.

Nors neveikęs naftos šulinio dangtis nuo liepos mėn. vidurio jau yra pataisytas ir liko nėra tiek daug išsiliejusios naftos pėdsakų, kiek buvo anksčiau, J. Rudloe teigia, nepaisant to, jis ir toliau vykdydys savo projektą. „Aš netikiu, kad naftos nebėra, – teigė J. jis. – Ji vis dar yra ten, šaltame vandenyje, mažyčiai smulkučiai lašeliai, kurie, esant blogoms sąlygoms dėl vieno ar dviejų uraganų, gali išsilieti čia.“

Delfi.lt

A † A Visuomenininkė JADVYGA DAMUŠIENĖ

2010 m. rugpjūčio 4 d. Čikagoje po sunkios ligos mirė Popiežiaus ir Lietuvos Prezidento apdovanota pedagogė, ilgametė ateitininkų jaunimo globėja, buvusi Dainavos stovyklos administratorė Jadvyga Damušienė.

Velionė bus pašarvota penktadienį, rugpjūčio 6 d. popiet Petkaus laidojimo namuose, Lemonte.

Šeštadienį, 10 val. ryto bus aukojamos atsisveikinimo šv. Mišios Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

Rugpjūčio pabaigoje Jadvyga Damušienė bus laidojama Lietuvoje, kur gyveno nuo 1997 m. 94 metų velionė bus palaidota Kauno Petrašiūnų kapinėse, šalia vyro prof. Adolfo Damušio.

Liūdi: duktė ambasadorė Gintė Damušytė, sūnūs Saulius ir Vytenis su marčia Vida, anūkės Andrėja Memėnienė ir Lina Nicklin su šeimomis.

Vietoj gėlių šeima prašo aukoti Dainavos jaunimo stovyklai. Čekius rašyti „Camp Dainava“ vardu, pažymint „J. Damušienės atminimui“. Siųsti adresu: Dana Rugieniūtė, 3752 N. Clifton #2, Chicago, IL 60613.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A JONAS KAVALIAUSKAS

Po trumpos ligos mirė 2010 m. liepos 27 d., sulaukęs 75 metų. Gyveno Palangoje Lietuvoje. Anksčiau gyveno Berwyn, Illinois. Nuliūdę liko: žmona Angelė, broliai Joe ir Tony Kavas; sesuo Ruth McCann su šeima.

Nuliūdę artimieji

Mylimai seseriai

A † A dr. IRENAI BURBIENEI

mirus Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškiamo gerb. LUMOS Čikagos padalinio narei ALMAI MORKUVIENEI bei kartu liūdime.

LUMOS Čikagos moterys

Margumynai

Vokietijos zoologijos sode reti baltieji tigrai atsivedė jaunikių

Vokietijos zoologijos sode gyvenančių retų baltųjų tigrų pora susilaukė keturių palikuonių. Laisvėje baltieji tigrai neišgyventų. Jaunikliams – dvi savaitės. Jie gimė Hoden-

hageno zoologijos sode. Jame dabar gyvena vienuolika baltųjų tigrų. Zoologijos sodo duomenimis, visame pasaulyje yra mažiau nei 250 baltųjų tigrų.

Delfi.lt

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.
Konfidencialumas garantuojamas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆„Draugo“ redakcija rugpjūčio 3 d. nedirbo, nes dienraščio pastate nebuvo elektros. Skaitytojai negavo rugpjūčio 4 d., trečiadienio, „Draugo“ numerio. Atsiprašome.

◆Šv. Kazimiero kongregacijos seserys jau 20 metų meldžiasi, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja ir maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus aukojamos šeštadienį, rugpjūčio 7 d., 9:30 val. r. seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Po Mišių nedidelės vaišės. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324 arba tinklalapyje www.ssc2601.com

◆Andriaus Mamontovo ir lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas vyks šeštadienį, rugpjūčio 14 d., 8 val. v. Willowbrook Grand Ballroom salėje, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL. Bilietus įsigyti galite „Lietuvėlėje“ (tel. 773-788-1362), „Two Rivers“ (tel. 630-257-8178) ir Willowbrook Grand Ballroom (tel. 708-839-1000). Daugiau informacijos tel. 630-464-5000.

◆Rugpjūčio 20 dieną, penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) rodomas filmas „Šimtas paskutinių valandų“. Tai vienas iš istorinės dokumentikos seriale „XX amžiaus slaptieji archyvai“ filmų. Filmo trukmė – 58 min. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500 (Rita Janz).

◆Čikagoje rengiamas burinių laivų festivalis „Tall Ships“ šiais metais vyks rugpjūčio 24–29 dienomis. Festivalyje dalyvauja ir meno kolektyvai. Rugpjūčio 29 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Navy Pier pramogų centro (600 E. Grand Ave., Chicago) didžiojoje pokylių („Grand Ballroom“) salėje vyks lietuvių tautinių šokių kolektyvo „Laumė“ pasirodymas.

◆Pianisto Edvino Minkštimo solinis koncertas vyks 2010 m. rugsėjo 5 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

◆Santaros-Šviesos 57-ame suvažiavime rugsėjo 12 d., sekmadienį, vyks diskusija tapatybių tolerancijos tema. Diskusijoje dalyvaus Virginijus Savukynas, Algis Mickūnas, Vygasdas Šiurkus ir Audrius Siauru-sevičius.

Virginijus Savukynas

◆Jungtinė paroda „Lithpex-Polpex 2010“ vyks 2010 m. spalio mėn. 15–17 dienomis Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) Čikagoje, JAV. Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į komiteto narius: Chester Schafer tel. 773-545-7007; Violeta Rutkauskienė, el. pašto adresu aviv2008@att.net arba tel. 847-244-4943 ir į Joną Variakojį el. pašto adresu varia.kojis@sbcglobal.net arba tel. 773-585-8649.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆Visus kviečiame į Beverly Shores Lietuvių klubo gegužinę, kuri vyks nuostabiame Lituanikos parke šeštadienį, rugpjūčio 14 d., 12 val. p. p. skambant Broniaus Mūro muzikai, ažuolų pavėsyje, šalia Dariaus ir Girėno paminklo, prie čiuurlenančių fontanų. Pietūs, gėrimai, loterija. Susitikime, pabendraukime, linksminsimės kartu.

◆Kasmetinės 96-osios „Lietuvių dienos“ vyks rugpjūčio 14 d. nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p. ir rugpjūčio 15 d. nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. Frackville Mall apsipirkimo centro patalpose, Frackville, PA. Šventės svečias – brig. gen. Frank J. Sullivan. Muzikinę programą atliks šokių kolektyvai „Malūnas“ (Baltimore) ir „Gintaras“ (Mahanoy City), akordeonistas Lynne Cox, dainininkas Robertas Kupstas. Visus kviečiame paskanauti lietuviško maisto, dalyvauti mugėje. Renginį organizuoja Lietuvos Vyčių Anthracite kuopa Nr. 144 ir Schuylkill County lankytojų biuras (Visitors Bureau). Daugiau informacijos suteiks Larry Domalakes tel. 570-874-4092 ir Marion Wydra tel. 570-339-5565.

◆St. Petersburg Lietuvių klubo valdyba rugsėjo 1 d. 2 val. p. p. kviečia visų narių susirinkimą Klubo reikalams aptarti, kuris vyks Lietuvių klubo didžiojoje salėje (4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL). Kviečiame narius gausiai dalyvauti.

◆Kviečiame menininkus, norinčius dalyvauti parodoje „Lietuvių dienos“ Los Angeles, pateikti savo darbus lietuvių gamtos, mitologijos ir pasakų temomis. Atrankai prašome atsiųsti ne daugiau kaip 5 darbų nuotraukas (jpg formatu) adresu krista@kristaaugius.com. Darbai priimami iki 2010 m. rugsėjo 5 d. Atrinkti parodai darbai turės būti įrėminti ir paruošti rodymui parodoje. „Lietuvių dienos“ parodos dalyvių prašysime padėti pakabinti ir nukabinti darbus. Dalyvio mokestis – 20 dol.

◆Dr. Jonas Prunskis, JAV LB Krašto valdybos Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas pranešė, kad lietuvių kilmės Kongreso atstovas Steve Cohen iš Memphis, TN prisijungė prie *Baltic Caucus*.

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

A. a. Fabijonui Brazaičiui iškeliavus negrįžtamai, David ir Nijolė Etwiler, Baraboo, WI, pagerbdami jo atminimą, skyrė 25 dol. auką Draugo fondui. DF taryba nuoširdžiai dėkoja už auką.

Petkų burlaivis regatoje – trečias

Tomo ir Gyčio Petkų burlaivis liepos 26 d., pirmadienį, sėkmingai baigė jau 102-ą kartą vykstantį plaukimą „Chicago Yacht Club Race to Mackinac 2010“, laimėdami 3-čią vietą J105 divizijoje. Jų vairuojamas burlaivis „Vytis“ išplaukė liepos 24 d., šeštadienį, 12 val. p. p. iš Monroe Harbor, Chicago, IL. Įgula Mackinac, MI salą pasiekė po 47 valandų 59 minučių.

2007 metais šioje regatoje T. ir G. Petkų vairuojamas burlaivis buvo pirmasis tarp 300 burlaivių.

Sveikiname Petkų šeimos jūrininkus ir linkime toliau garsinti Lietuvos vardą.

ČIKAGOS MIESTE

Vienoje iš „Chicago Architecture Foundation“ siūlomų apsilankyti vietų – Willis Tower – vilniečiai Rapolas ir Guoda Šerkšnai.

Astos Šerkšniienės nuotr.

Tradicinė 52-oji Oro ir vandens šventė Čikagoje vyks rugpjūčio 14–15 dienomis. Nemokamą šventę lankytojai galės stebėti Michigan ežero pakrantėje nuo Fullerton gatvės iki Oak Street gatvės. Šventė abi dienas prasidės 11 val. r. ir tęsis iki 4 val. p. p. Daugiau apie šventę galite sužinoti tel. 312-744-2964 arba tinklalapyje www.chicagairandwatershow.us

Rugsėjo 2–5 dienomis Čikagoje vyks 32-asis tradicinis džiaz festivalis. Festivalis vyks keletoje vietų, tad vykstantiems į koncertus siūlome apsilankyti festivalio tinklalapyje www.chicagojazzfestival.us ir pasitiks-

linti koncertų vietą ir laiką. Rugsėjo 3 d. Millennium Park – Jay Pritzker Pavilion estradoje vyks koncertas, skirtas garsaus čikagiečio muzikanto Ramsey Lewis 75-čiui. Šio koncerto pradžia – 8:30 val. v. Tel. pasiteiravimui 312-744-2964.

Organizacija „Chicago Architecture Foundation“, kuri įsikūrusi 224 S. Michigan Ave., Chicago, IL 60604, penktadieniais ir šeštadieniais rengia architektūrinės kelionės po Čikagą autobusais, dviračiais, pėsčiomis ir net... traukiniu. Daugiau informacijos apie kelionių trukmę ir laiką rasite tinklalapyje www.architecture.org

Pasaulio lietuvių centro sodelyje

14911 127th St., Lemont, IL 60439

rugpjūčio 8 d., sekmadienį

VASAROS ŠVENTĖ,

skirta Žalgirio mūšio

600-osioms metinėms paminėti

Šventės pradžia 12 val. p. p.

Šventėje dalyvaus brolišku tautų atstovai, kurių ainiai anuo metu petis į petį su lietuviais kovojo prieš kryžiuočius. Pergalingai aidint būgnų ir pučiamųjų garsams Šaulių rinktinės vėliavininkų vedamas atžygiuos ir pats Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas bei Lietuvos valdovas ir Lenkijos karalius Jogaila su svita. Nugalėtojams šoks ir dainuos vaidilutės, gros „Gabija“. Šventės metu vyks Žalgirio mūšiui paminklo atidengimas (paminklo autorius – Romualdas Povilaitis).

Susirinkusieji galės pasmagu-

riauti įvairiais gardumynais, paragauti gardaus alučio. Loterijoje galėsite laimėti vertingas dovanas, kurias paruošė restoranai „Europien Cafe“ ir bendrovė „Food Depot International“ bei dienraščio „Draugas“ ir savaitraščio „Amerikos lietuvis“ prenumeratas.

Šventės vedėjas – Algimantas Barniškis. Ruošia JAV LB Vidurio Vakarų apygarda kartu su Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga ir JAV lietuvių jaunimo sąjunga.

Tel. pasiteiravimui 630-257-8787.

